

Allmänna motioner om punktskatter

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett 90-tal motioner från den allmänna motionstiden 2003, i vilka tas upp olika punktskattefrågor.

I ett inledande avsnitt om allmänna energibeskattningsfrågor behandlas bl.a. yrkanden om den gröna skatteväxlingen, olika förändringar av energiskattesystemet, effektskatten på kärnkraftsel, kraftvärmebeskattningen, naturgasens villkor, industrins elskatt, näringslivets energiskattenedsättning, bl.a. hotell- och restaurangnäringens och övriga tjänstenäringars energiskatter, torven i energiskattesystemet, EU-arbetet, bl.a. frågan om gemensam europeisk miniminivå för koldioxidskatt och beslutsordningen i fråga om miljöskatter m.m. I de följande avsnitten behandlas jordbrukets miljö- och energiskatter, vägtrafikbeskattning (åkerinäringen, drivmedels- och fordonskatt, alternativa drivmedel), alkohol- och tobaksfrågor, avfallsskatt, naturgrusskatt, spelskatt och, slutligen, båtskatt.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden. Till betänkandet fogas 24 reservationer och 3 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Energibesättning, allmänt.....	8
Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibesättning.....	20
Vägförbrukning.....	25
Åkerinärings.....	25
Drivmedels- och fordonsskatt.....	27
Alternativa drivmedel.....	30
Alkohol- och tobaksbesättning.....	32
Privatinförsel av alkohol och tobak.....	35
Försäljning av skattefria varor på svenska flygplatser.....	37
Skatt på avfall.....	38
Skatt på naturgrus.....	39
Skatt på spel.....	40
Skatt på fritidsbåtar.....	41
Reservationer.....	42
1. Energibesättning, allmänt, punkt 1 (m).....	42
2. Energibesättning, allmänt, punkt 1 (fp).....	43
3. Energibesättning, allmänt, punkt 1 (kd).....	44
4. Energibesättning, allmänt, punkt 1 (c).....	46
5. Energibesättning, allmänt, punkt 1 (mp).....	46
6. Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibesättning, punkt 2 (m).....	48
7. Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibesättning, punkt 2 (fp).....	49
8. Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibesättning, punkt 2 (kd).....	49
9. Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibesättning, punkt 2 (c).....	51
10. Åkerinärings, punkt 3 (kd).....	52
11. Åkerinärings, punkt 3 (c).....	52
12. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (m).....	53
13. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (kd).....	54
14. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (c).....	55
15. Alternativa drivmedel, punkt 5 (kd).....	56
16. Alkohol- och tobaksbesättning, punkt 6 (m).....	56
17. Alkohol- och tobaksbesättning, punkt 6 (fp).....	58
18. Alkohol- och tobaksbesättning, punkt 6 (kd).....	59
19. Alkohol- och tobaksbesättning, punkt 6 (v).....	60
20. Alkohol- och tobaksbesättning, punkt 6 (mp).....	61
21. Privatinförsel av alkohol och tobak, punkt 7 (fp, kd).....	61
22. Skatt på avfall, punkt 9 (fp).....	62
23. Skatt på naturgrus, punkt 10 (m).....	63

24. Skatt på naturgrus, punkt 10 (mp).....	63
Särskilda yttranden.....	65
1. Energibeskattnig, allmänt, punkt 1 (mp).....	65
2. Jordbrukets och trädgårdsnäringsens miljö- och energibeskattnig, punkt 2 (mp).....	65
3. Alternativa drivmedel, punkt 5 (mp).....	65
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	67
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003.....	67

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Energibesättning, allmänt**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk215, 2003/04:Sk341, 2003/04:Sk345, 2003/04:Sk385, 2003/04:Sk417, 2003/04:Sk456 yrkandena 1 och 2, 2003/04:U254 yrkande 7, 2003/04:MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, 2003/04:MJ472 yrkande 3, 2003/04:MJ474 yrkande 4, 2003/04:N224 yrkande 3, 2003/04:N263 yrkande 1, 2003/04:N287 yrkande 2, 2003/04:N290 yrkande 3, 2003/04:N342 yrkandena 2 och 4–6, 2003/04:N343 yrkande 2, 2003/04:N413 yrkandena 4–6 och 15–17 och 2003/04:N415 yrkande 3.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (fp)

Reservation 3 (kd)

Reservation 4 (c)

Reservation 5 (mp)

2. **Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibesättning**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk204, 2003/04:Sk306 yrkande 2, 2003/04:Sk350 yrkande 2, 2003/04:Sk369, 2003/04:Sk392, 2003/04:Sk393, 2003/04:Sk399, 2003/04:Sk401 yrkandena 1–3, 2003/04:MJ285 yrkande 3, 2003/04:MJ333 yrkande 1, 2003/04:MJ399 yrkandena 5, 14 och 15, 2003/04:MJ406 yrkande 1, 2003/04:MJ431 yrkande 17, 2003/04:MJ473 yrkande 3, 2003/04:MJ476 yrkande 10 och 2003/04:N344 yrkande 2.

Reservation 6 (m)

Reservation 7 (fp)

Reservation 8 (kd)

Reservation 9 (c)

3. **Åkerinäringen**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Fi308 yrkande 10, 2003/04:Sk308 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk323 och 2003/04:Sk390.

Reservation 10 (kd)

Reservation 11 (c)

4. **Drivmedels- och fordonsskatt**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk208, 2003/04:Sk232, 2003/04:Sk236, 2003/04:Sk319, 2003/04:Sk324, 2003/04:Sk334, 2003/04:Sk344, 2003/04:Sk374 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk381,

2003/04:Sk402, 2003/04:T472 yrkande 2, 2003/04:T560 yrkande 5, 2003/04:T563 yrkande 6, 2003/04:T564 yrkande 22 och 2003/04:N345 yrkande 6.

Reservation 12 (m)

Reservation 13 (kd)

Reservation 14 (c)

5. Alternativa drivmedel

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk250, 2003/04:Sk428, 2003/04:MJ407 yrkande 2, 2003/04:MJ413 yrkande 2 och 2003/04:N328 yrkande 24.

Reservation 15 (kd)

6. Alkohol- och tobaksbeskattning

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk348 yrkande 1, 2003/04:Sk349 yrkande 2, 2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11, 2003/04:So411 yrkande 2, 2003/04:So422 yrkande 8, 2003/04:So576 yrkande 4, 2003/04:So577 yrkande 16 och 2003/04:So645 yrkande 2.

Reservation 16 (m)

Reservation 17 (fp)

Reservation 18 (kd)

Reservation 19 (v)

Reservation 20 (mp)

7. Privatinförsel av alkohol och tobak

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk313, 2003/04:Sk342, 2003/04:So345 yrkande 9 i denna del, 2003/04:So577 yrkande 14 och 2003/04:So645 yrkande 3.

Reservation 21 (fp, kd)

8. Försäljning av skattefria varor på svenska flygplatser

Riksdagen avslår motion 2003/04:Sk304.

9. Skatt på avfall

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk337 och 2003/04:MJ472 yrkandena 27 och 28.

Reservation 22 (fp)

10. Skatt på naturgrus

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk206 och 2003/04:Sk354.

Reservation 23 (m)

Reservation 24 (mp)

11. Skatt på spel

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk375, 2003/04:Sk434, 2003/04:Kr360 yrkande 2 och 2003/04:MJ266 yrkande 2.

12. Skatt på fritidsbåtar

Riksdagen avslår motion 2003/04:T467 yrkande 2.

Stockholm den 30 mars 2004

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Per-Olof Svensson (s), Ulf Sjösten (m), Lennart Axelsson (s), Gunnar Andréén (fp), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Stefan Hagfeldt (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Anne-Marie Ekström (fp), Lars Gustafsson (kd), Per Rosengren (v) och Britta Rådström (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen har under höstens behandling av statsbudgeten för år 2004 ställt sig bakom de förslag om förändringar på skatteområdet, bl.a. avseende punktskatter, som lagts fram i budgetpropositionen. Riksdagen beslutade bl.a. om en grön skatteväxling som innebär att skatter och avgifter på förvärvsinkomster sänks med 2 miljarder kronor och som finansieras genom höjd koldioxidskatt och elskatt för hushåll och övrigsektor. Finansieringen av skatteväxlingen sker vidare genom höjd energiskatt på dieselolja och skatt på bekämpningsmedel samt elskatt för industrisektorn. Härvid avslogs de förslag, bl.a. på punktskatteområdet, som Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet lagt fram i sina respektive budgetalternativ för 2004 (bet. 2003/04:FiU1, yttr. 2003/04:SkU1y, rskr. 2003/04:42).

I det följande behandlar utskottet återstående motionsyrkanden angående punktskatter, dvs. främst frågor om skatt på energi, vägtrafik, alkohol, avfall, naturgrus, spel och fritidsbåtar, som väckts under den allmänna motionstiden hösten 2003, men för vilka genomförande inte är kopplat till innevarande budgetår och som därför inte behandlats i anslutning till höstens budgetberedning.

En förteckning över de motionsyrkanden som behandlas i betänkandet finns i *bilaga*.

Utskottets överväganden

Energibesättning, allmänt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om den gröna skatteväxlingen, olika förändringar av energiskattesystemet, effektskatten på kärnkraftsel, kraftvärmebeskattningen, naturgasens villkor, industrins elskatt, näringslivets energiskattenedsättning beträffande bl.a. hotell- och restaurangnäringens och övriga tjänstenäringars energiskatter, EU-arbetet, bl.a. frågan om gemensam europeisk miniminivå för koldioxidskatt samt såvitt avser beslutsordningen i fråga om miljöskatter m.m. Jämför reservationerna 1 (m), 2 (fp), 3 (kd), 4 (c) och 5 (mp) samt särskilt yttrande 1 (mp).

Bakgrund

Skatteväxlingskommittén (Fi 1994:04) granskade idén om en grön skatteväxling och redovisade i januari 1997 sina slutsatser i betänkandet (SOU 1997:11) Skatter, miljö och sysselsättning. Kommittén presenterade bl.a. en modell för hur energiskattesystemet kunde reformeras i syfte att göra det mer överskådligt och stabilt samtidigt som miljörelateringen ökade.

Finansdepartementets analysarbete beträffande Skatteväxlingskommitténs energiskattmodell presenterades i december 2000 i promemorian (Ds 2000:73) Utvärdering av Skatteväxlingskommitténs energiskattmodell.

I budgetpropositionen för 2001 drogs riktlinjerna upp för en stegvis *reformering av energiskattestrukturen* med utgångspunkt i Skatteväxlingskommitténs principskiss (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:FiU1). Riksdagen godkände en strategi för en successiv ökad miljörelatering av skattesystemet genom grön skatteväxling. Det samlade utrymmet för skatteväxling under perioden 2001 till 2010 var 30 miljarder kronor. Genom förslag i de senaste årens budgetpropositioner har hittills en skatteväxling på 10 miljarder kronor genomförts, varav 2 miljarder kronor för år 2004.

Ett system för *elcertifikat för att främja förnybara energikällor* infördes den 1 maj 2003 (bet. 2002/03:NU6). Elanvändarna är skyldiga att köpa elcertifikat i relation till sin förbrukning, och inkomsterna från försäljningen ska täcka merkostnaden för att producera förnybar el. Industrier som behöver mycket el för sin tillverkning ska undantas från kravet att köpa elcertifikat.

EG-direktiv

I EU finns två direktiv som rör punktskatter på energiprodukter och el. Regler om förfarandet vid beskattningen av de harmoniserade varuslagen finns främst i *cirkulationsdirektivet* (92/12/EEG). *Energiskattedirektivet* (2003/96/EG) reglerar skattestrukturen och innehåller minimiskattesatser för såväl el som energiprodukter, dvs. mineraloljor, kol och naturgas.

Av energiskattedirektivet följer att alla energiprodukter som används för uppvärmning eller som motorbränsle skall beskattas. För motorbränslen gäller dessutom att alla bränslen, alltså även bibränslen, som används som drivmedel skall beskattas. Beskattningen skall i dessa fall ske i nivå med likvärdiga energiprodukter, vanligen dieselolja eller bensin. Energiskattedirektivet tillämpas inte på energiprodukter som används för andra ändamål än som motorbränslen eller som bränslen för uppvärmning, dubbelanvändning av energiprodukter, el som i huvudsak används för kemisk reduktion och i elektrolytiska och metallurgiska processer samt mineralogiska processer. Medlemsstaterna har således valfrihet att beskatta eller inte beskatta energiprodukter och el som används för dessa ändamål. Vidare gäller att medlemsstaterna inte får beskatta energiprodukter som används för kommersiell flyg- och fartygstrafik. Tillämpningsområdet för skattefriheten för flygbränslen kan dock begränsas till flygfotogen.

Energiskattedirektivet ger medlemsstaterna möjlighet (artikel 15) att bevilja skattebefrielse i en rad olika fall, som t.ex.:

- skattepliktiga produkter som används inom pilotprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara energikällor,
- energiprodukter som används i inlandssjöfart (ej fritidsfartyg) samt el som framställs ombord på sådana fartyg,
- energiprodukter och el som används för person- och godstrafik på järnväg, med tunnelbana, med spårvagn eller trådbuss,
- motorbränslen som används för tillverkning, utveckling, testning och underhåll av luftfartyg och fartyg,
- energiprodukter och el som används inom jordbruks-, trädgårds- och skogsbruksnäringarna samt vid fiskodling,
- motorbränslen som används i samband med muddring av farbara vattenvägar och hamnar,
- energiprodukter och el som används för framställning av el samt i kraftvärmeverk.

Regler om skattefrihet för energiprodukter och el som används i en verksamhet som framställer energiprodukter (främst raffinaderier och petrokemisk verksamhet) finns i artikel 21.3 i direktivet.

Medlemsstaterna kan vidare hos rådet begära tillåtelse att tillämpa ytterligare undantag i form av skattebefrielse eller skattenedsättning enligt ett särskilt förfarande som fastställts i artikel 19 i direktivet.

Energiskattedirektivet trädde i kraft den 31 oktober 2003, och de nya reglerna skulle börja tillämpas den 1 januari 2004. Olika övergångsregler finns dock, som t.ex. att medlemsstater som har svårt att införa de nya minimiskattenivåerna har rätt till en övergångsperiod för att göra detta t.o.m. den 1 januari 2007 (artikel 18.2 i direktivet). Vidare har medlemsstaterna getts möjlighet att t.o.m. den 31 december 2006 fortsätta att tillämpa en rad olika nationella fall av nedsättning av skattenivåerna som tidigare beviljats genom särskilda beslut av rådet.

Sverige har sex sådana undantag:

- skattenedsättning på mineraloljor för industriellt bruk och energiintensiva företag,
- skattereduktion för dieselbränsle i enlighet med indelning i miljöklasser,
- differentiering av skatten på blyfri bensin efter miljöklasser,
- skattefrihet på bränsle för privat luftfart,
- skattefrihet på biologiskt framställd metan och andra avfallsgaser samt
- sänkt skatt på alkylatbensin.

Direktivet ger medlemsstaterna betydande frihet att utforma system för att skattemässigt gynna biodrivmedel inom ramen för EG-fördragets statsstödsregler (artikel 16 i direktivet). Det finns möjlighet att helt eller delvis punktskattebefria produkter som innehåller biobränslen i proportion till andelen biobränsle i den slutliga produkten, förutsatt att överkompensation inte sker med hänsyn till merkostnaden för framställning av biobränslet.

Gällande bestämmelser

Den svenska lagstiftningen om beskattning av el och bränslen finns i *lagen (1994:1776) om skatt på energi*. Bränslen beskattas med energiskatt, koldioxidskatt och svavelskatt enligt skattesatser fastställda för varje energislag.

El beskattas med energiskatt. Energiskatt på el utgår med reducerade belopp i vissa kommuner i Värmlands, Dalarnas, Gävleborgs och Västernorrlands län samt i samtliga kommuner i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Koldioxidskatten och svavelskatten beräknas utifrån kolinnehållet respektive svavelinnehållet medan energiskatten utgår med bestämda belopp per vikt eller volym. Den allmänna principen är att skatt tas ut om bränslet används till uppvärmning eller motordrift. Energiskatt och koldioxidskatt tas även ut på icke fossila bränslen som används som drivmedel. Skattenivån varierar såväl mellan som inom olika sektorer i samhället.

Näringslivets skattebas delas för närvarande upp i tre sektorer, nämligen en *industri sektor* (jordbruk, skogsbruk, vattenbruk, växthusnäring, gruvindustri och mineralutvinning samt tillverkningsindustrin), en *energisektor* (el-, gas-, värme- och vattenförsörjning) och en *övrige sektor* (byggverksamhet, offentlig verksamhet, transporter och övriga tjänster).

I förhållande till övrige sektorn tillämpas en reducerad skattenivå för energi som förbrukas för uppvärmning och drift av stationära motorer inom tillverkningsindustrin samt inom jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnä-

ringarna. För tillverkningsindustrin (inklusive gruvindustrin och mineralutvinningen) omfattar nedsättningsreglerna den energi som förbrukas vid själva tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. För övrig förbrukning inom tillverkningsindustrin gäller samma beskattning som för övrigsektorn. I huvudsak gäller följande nedsättningar:

- Generell nedsättning för industrisektorn (den s.k. industriskattesatsen): för bränslen som används för annat ändamål än drift av motordrivna fordon betalas ingen energiskatt och endast 21 % av koldioxidskatten. För el betalas för närvarande ingen energiskatt.
- 0,8-procentsregeln gäller för hela industrisektorn: nedsättning ges för den del av koldioxidskatten som överstiger 0,8 % av försäljningsvärdet. För den överskjutande delen betalas 24 % i skatt.
- 1,2-procentsregeln gäller för vissa industrier: vid tillverkning av produkter av andra mineraliska ämnen än metaller (t.ex. cement, kalk, sten och glas) medges ytterligare nedsättning för skatt på kol och naturgas. Dessa företag betalar ingen koldioxidskatt för den del av skatten som överstiger 1,2 % av försäljningsvärdet.

För energiomvandlingssektorn gäller att bränslen som används för elproduktion är skattebefriade. Skatten tas i stället ut i konsumtionsledet genom energiskatt på el. Full energi- och koldioxidskatt betalas för bränslen som används för värmeproduktion i värmeverk. Kraftvärmeverkens produktion underlättas genom att de får tillämpa industrins avdragsregler vid värmeproduktion. Industriellt mottryck, dvs. industrins kraftvärmeproduktion, omfattas av industriskattesatsen och ingen energiskatt, men 21 % koldioxidskatt betalas för insatsbränslen.

Övrigsektorn belastas slutligen, liksom hushållssektorn, av full skatt.

Skatt på termisk effekt i kärnkraftverk tas ut månadsvis med 5 514 kr per megawatt – motsvarande ca 181 kr per megawatt och dygn – av kärnkraftsreaktorns högsta tillåtna termiska effekt. Om en reaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får för varje dygn utöver de 90 första göras avdrag med 181 kr per megawatt av den termiska effekten. Skatten ersatte den 1 juli 2000 en tidigare skatt på energi som producerats i kärnkraftverk.

Utredning

Skattenedsättningskommittén (Fi 2001:09) tillsattes i april 2001 inför arbetet med att förverkliga strategin för fortsatt grön skatteväxling med uppgift att utreda utformningen av reglerna för nedsättning av skatt på energi som förbrukas för uppvärmning och drift av stationära motorer inom sektorer som är utsatta för internationell konkurrens (dir. 2001:29). I uppdraget ingick att föreslå lämpliga kriterier för vad som bör anses vara konkurrensutsatt verksamhet och analysera i vad mån sådan verksamhet bör motivera energiskattelättnader. I uppdraget ingick också att utreda andra avgränsningar av området

för energiskattenedsättning för de konkurrensutsatta sektorerna än vad som gäller i dag. Utredningen skulle även följa utvecklingen inom EU och särskilt beakta EG:s regler om statligt stöd.

Utredningen avlämnade i april 2003 betänkandet Svåra skatter! (SOU 2003:38). I betänkandet föreslår utredningen bl.a. en ny energibeskattningsmodell som omfattar all näringsverksamhet. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Budgetpropositionen för 2004

Som en del i en grön skatteväxling har koldioxidskatten och elskatten för hushåll och övrigsektor höjts fr.o.m. den 1 januari 2004. Koldioxidskatten höjs med 18 % och elskatten med 1 öre per kWh. Drivmedel undantas från koldioxidskattehöjningen eller kompenseras med sänkt energiskatt. Industrins skattebelastning hålls oförändrad genom en höjning av skatterabatten. Detsamma gäller jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna. Den procentuella koldioxidskattelättnaden för dessa sektorer höjs således från 75 till 79 %. Sedan kommissionen i februari 2004 beslutat godkänna förslaget till höjning av koldioxidskattenedsättningen avser riksdagen (bet. 2003/04: SkU28) att fatta beslut i frågan i mitten av april 2004.

I den gröna skatteväxlingen ingår vidare en höjning av energiskatten på dieselolja med 10 öre per liter, en höjning av skatten på bekämpningsmedel med 10 kr per kg och en höjning av elskatten för industrin (samt jord-, skogs- och vattenbruk) med 0,5 öre per kWh. Den senare höjningen genomförs den 1 juli 2004. Ett system med långsiktiga avtal med energiintensiv industri, i förening med elskattebefrielse, beräknas komma att införas och omfatta perioden från den 1 juli 2004. Härutöver sker en indexuppräknning av samtliga skattesatser. Regeringen avser att inför kommande skatteväxling se över i vilken form kompensation skall ske för höjningen av skatten på diesel avseende jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner.

Riksdagen har godtagit att det finns skäl att behålla den lägre energiskattesatsen på el som gäller i vissa kommuner i norra Sverige. Regeringen har för avsikt att ansöka hos kommissionen om undantag enligt energiskattedirektivet.

Kalk- och cementbranschens övergångsvis gällande begränsningsregel för koldioxidskatt (1,2-procentsregeln) förlängs ytterligare ett år. Nedsättningen begränsas med hänsyn till minimiskattennivåerna i det nya energiskattedirektivet.

Vindkraftens miljöbonus, dvs. avdraget för energiskatt på el, trappas av enligt en särskild plan som är föremål för överläggningar med kommissionen.

Riksdagen har godtagit att strategin för skattenedsättning för alternativa drivmedel som lades fast i budgetpropositionen för 2002 skall börja tillämpas så snart erforderligt statsstöds godkännande erhållits från kommissionen. För att de koldioxidneutrala drivmedlens konkurrenskraft skall säkerställas bör dessa drivmedel befrias inte bara från koldioxidskatt utan även från energiskatt. Dessa villkor skall gälla redan fr.o.m. 2004.

Kraftvärmeverkens energieffektiva produktion underlättas genom att de får möjlighet att göra avdrag efter samma regler som industrin. Samtidigt avskaffas avdraget för el som används i egen verksamhet och det fria valet mellan insatta bränslen vid fördelningen mellan el- och värmeproduktion. När det gäller frågan om att avskaffa det fria valet även vid fördelning av insatta bränslen mellan värmeleveranser till industrin och annan produktion har frågan skjutits upp för att man skall få tid att klargöra om förslaget kan ge upphov till negativa effekter för fjärrvärmeverken.

Motionerna

Claes-Göran Brandin m.fl. (s) anför i motion Sk417 att det erfordras långsiktigt stabila villkor för att åstadkomma en önskvärd satsning på kraftvärme.

Carl-Axel Johansson (m) anför i motion Sk215 att hotell- och restaurangnäringens energibesättning innebär konkurrensnackdelar gentemot övriga EU. Ett sätt att öka konkurrenskraften är att sänka beskattningen till nivån för motsvarande energikrävande industriell verksamhet i Sverige.

Marietta de Pourbaix-Lundin (m) framhåller i motion Sk341 att villkoren för tjänstenäringen i Sverige behöver förbättras. Skatten på el har 2004 höjts med över 50 % och koldioxidskatten har mer än fördubblats de senaste 10 åren. Fastighetsskatten på kommersiella fastigheter är högre än för industri-lokaler. Motionären anser vidare att Skattenedsättningskommitténs förslag om en generell näringslivsnivå för energibesättning skulle innebära väsentligt lägre energiskatt för tjänstesektorn. Enligt motionären bör regeringen skyndsamt komma med konkreta förslag.

Anna Ibrisagic (m) anser i motion Sk345 att elskatten för industrin bör sänkas för att stimulera företag att utvecklas.

Lars Lindblad m.fl. (m) föreslår i motion N290 yrkande 3 att effektskatten på kärnkraft skall avvecklas. Enligt motionen leder effektskatten till uteblivna långsiktiga investeringar i befintliga reaktorer, vilket drabbar den lokala systerkommunerna i kärnkraftskommunerna.

Mikael Odenberg m.fl. (m) anser i motion N342 yrkandena 2 och 4 att energibesättningen måste göras om i grunden. Skatter som skall generera intäkter för staten skall tas ut i konsumentledet, medan styrande skatter – miljöskatter – skall tas ut i producentledet. Enligt motionären bör miljöskatter tas ut så nära föroreningskällan som möjligt. I den mån det är möjligt att använda utsläppsskatter är detta att föredra. De särskilda produktionskatterna och subventionerna, som utan miljöskäl försämrar energimarknadens funktionssätt, bör tas bort. Enligt motionären avvisar moderaterna vidare tanken om skatteväxling. Miljöskatter är motiverade för att minska miljöbelastningen från energiproduktionen, och det finns också fiskala skäl att beskatta energi. Det finns inte skäl att utan närmare analys lägga en ytterligare skattebörd på energisektorn. Nivån på beskattning av energi, utöver de rena miljöskatterna, bör fastställas genom en sedvanlig avvägning mellan beskattning av olika skattebaser, för att minimera de samlade snedvridande effekterna av skattesystemet, anser motionären.

I samma motion sägs vidare (yrkande 5) att om den gemensamma nordiska elmarknaden skall fungera är det av stor vikt att bl.a. beskattningen är likartad. Skillnader i skatte- och avgiftssystem mellan länderna leder till en rad snedvridningseffekter och orättvisa konkurrensförhållanden mellan kraftproducenterna.

I motionen betonas slutligen (yrkande 6) att den särskilda, effektskatten på kärnkraftsel är djupt skadlig och successivt bör reduceras. I ett allra första steg bör skatteuttaget sänkas samtidigt som effektskatten omvandlas till energiskatt. Det enda skatteuttag som är motiverat är, enligt motionen, det som skulle motsvara en tänkt, kommersiell försäkringspremie för kärnkraftens riskkostnader.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) anför i motion MJ472 yrkande 3 att EU måste få ökad makt över den nationella klimatpolitiken. En europeisk miniminivå för koldioxidskatt är ett första steg. Trots att samtliga partier säger sig förespråka en sådan är Sverige i realiteten en bromskloss. Skälet är att socialdemokrater och moderater vägrar låta EU:s beslutsregler ändras så att beslut om miljöskatter kan fattas med majoritet. Det medlemsland som har lägst miljöambition kan därmed stoppa en rationell klimatpolitik. Problemen kan enligt motionen komma att öka i samband med att nya medlemsländer med stor kolproduktion får vetorätt.

Axel Darvik och Nyamko Sabuni (fp) föreslår i motion N287 yrkande 2 att effektskatten på kärnkraft snarast skall avvecklas. Enligt motionärerna har skatten flera negativa effekter på sysselsättning, miljö och konkurrens. Den är i praktiken en investeringsskatt och motverkar långsiktiga investeringar i befintliga reaktorer. De ökade skattekostnaderna överförs till hushåll och industri.

Chatrine Pålsson och Mikael Oscarsson (kd) förordar i motion Sk385 att regeringen skall ta fram en avvecklingsplan för effektskatten på el producerad i kärnkraftverk eftersom skatten är konkurrensnedvridande.

Rosita Runegrund m.fl. (kd) föreslår i motion U254 yrkande 7 att Sverige skall agera för en fördjupad fortsatt diskussion mellan EG-kommissionen och ICAO om införande av koldioxidavgifter på flygbränsle.

Sven Brus och Yvonne Andersson (kd) framhåller i motion N224 yrkande 3 att naturgas som har lägre miljöbelastning än kol och olja med fördel kan användas inom industrin och för att tillgodose behovet av lokalt producerad el. Även inom fordonssektorn kommer naturgas att spela en allt större roll. Det är viktigt, framhåller motionärerna vidare, att naturgasen ges stabila och långsiktiga förutsättningar, inte minst skattemässigt, för att kunna vara konkurrenskraftig.

Kenneth Lantz m.fl. (kd) framhåller i motion N263 yrkande 1 att naturgas har egenskaper som gör den särskilt intressant som bränsle i kraftvärmeverk. Enligt motionen har hittills den svenska beskattningen av kraftvärme lett till bristande lönsamhet. Regeringen har äntligen föreslagit en tillfällig lösning på

detta beskattningsproblem, säger motionären, men regeringen måste ge besked om kraftvärmens långsiktiga förutsättningar om kolkraften skall kunna ersättas på elmarknaden.

Yvonne Andersson och Anna Lindgren (kd, m) påpekar i motion N343 yrkande 2 att det behövs en översyn av hur effektskatten på kärnkraft kan avvecklas för att säkerställa en fortsatt säker och miljövänlig elproduktion.

Maria Larsson m.fl. (kd) anser i motion N413 att en avtrappning av effektskatten på kärnkraft snarast bör påbörjas. En möjlig finansieringsväg är att skattebortfallet kompenseras genom en övergång till konsumtionsbeskattning (yrkande 4).

Motionärerna anser vidare att förhandlingar bör upptas med bl.a. Danmark om att belägga kolkraftsel med miljöavgift vid import till Sverige. Danmark lägger för närvarande en koldioxidavgift och svavelavgift i konsumtionsledet på den vattenkrafts- och kärnkraftsel som importeras från Sverige. Dansk kolkraft kan däremot försäljas till Sverige utan motsvarande avgifter, vilket ger den ett mycket förmånligt pris, framhåller motionärerna (yrkande 5).

Motionärerna anser vidare att utredningen om energiskatter bör arbeta med inriktning på ett uthålligt skattesystem där goda miljöegenskaper, hög energieffektivitet och hög elproduktion premieras (yrkande 6).

Motionärerna anser också att EU bör bli mer handlingskraftigt på miljöområdet. Beslut om miljöavgifter bör kunna tas med kvalificerad majoritet (yrkande 15).

Motionärerna föreslår att riksdagen skall avslå regeringens förslag i budgetpropositionen om att vid beräkning av skattenedsättning vid kraftvärmeproduktion införa en proportioneringsregel för insatta bränslen vid värmeleveranser till industrin (yrkande 16).

Slutligen anser motionärerna att eftersom det inte är möjligt att i EU fatta beslut om miljöavgifter med kvalificerad majoritet har det hittills inte gått att driva igenom t.ex. en gemensam miniminivå för koldioxidavgifter (yrkande 17).

Maud Olofsson m.fl. (c) anför i motion MJ474 yrkande 4 att skatteväxlingen måste utformas så att en framtida handel med utsläppsrättigheter underlättas. Detta har regeringen och samarbetspartierna inte klarat av, anser motionärerna. Den skattenedsättning för industrin som i dag finns måste därför successivt minska. Den nuvarande skatteväxlingen inriktas enbart på att höja miljöskatter för hushållen och i motsvarande grad sänka inkomstskatter. Detta, menar motionärerna, innebär att man förstärker den befintliga skillnaden i miljöbeskattning mellan hushåll och industri. Inga ansatser görs för att successivt fasa ut de nedsättningar som finns för att förbereda Sverige för ett handelssystem med utsläppsrättigheter.

Åsa Domeij m.fl. (mp) föreslår i motion Sk456 att frågan om hur en gränjusterad koldioxidskatt kan utformas för att vara förenlig med EU:s och WTO:s regler skall utredas. Det är fråga om en skatt som kan lyftas av vid export och läggas på vid import (yrkande 1).

Motionärerna föreslår vidare att förutsättningarna för en generell koldioxidskatt på all el som distribueras i det svenska nätet och som utgår från att elen producerats med den minst effektiva kolkondensstekniken skall utredas. Skatten skall kunna återföras om distributören kan lämna certifikat som visar att elen producerats med teknik och bränslen som medför lägre koldioxidutsläpp (yrkande 2).

Maria Wetterstrand m.fl. (mp) föreslår i motion MJ401 att koldioxidskatten bör höjas och breddas (yrkande 2). Miljöpartiet vill skatteväxla 100 miljarder kronor på 10 år och därvid höja koldioxidskatten med 15 öre per år. Höjningarna måste få slå igenom på drivmedel och för den lätta industrin. Elproduktionen bör också beläggas med koldioxidskatt.

Motionärerna anser vidare att energiintensiva industrins undantag från och nedsättningar av koldioxidskatten skulle kunna villkoras av att de tecknar långsiktiga avtal med staten om att vidta alla ekonomiskt rimliga åtgärder för att minska utsläpp (yrkande 3).

Det finns, enligt motionen, ingen anledning att den icke energiintensiva industrin skall betala lägre koldioxidskatt än hushållen. Utgiftsposten är en mycket liten del av omsättningen och kan lätt åtgärdas genom energieffektivisering och bränslebyte. För den energiintensiva industrin är bilden komplicerad (yrkande 7).

Motionärerna anser vidare att frågan om att inkludera dikväveoxid, lustgas, i Nox-avgiftssystemet skall utredas (yrkande 16).

Enligt motionen bör striktare föreskrifter för gödselhantering utfärdas för att minska lustgasutsläppen (yrkande 17).

Motionärerna anser slutligen att torv skattemässigt bör behandlas som ett fossilt bränsle, då det i rapporteringen till klimatkonventionen räknas så (yrkande 21).

Ingegerd Saarinen (mp) anser i motion N415 yrkande 3

slutligen att effektskatten på kärnkraft i framtiden bör höjas successivt så att avvecklingen kommer i gång.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen (bet. 2000/01:FiU1) har ställt sig bakom den strategi för en successivt ökad miljörelaterad av skattesystemet genom grön skatteväxling som presenterades i budgetpropositionen för 2001. Grunden för strategin är att höjda skatter på energi- och miljöområdet växlas mot sänkta skatter på arbete. Det främsta syftet med skatteväxlingen är att bidra till att fastställda miljömål uppnås genom en ökad miljöstyrning via skattesystemet. Genom miljöskatter sätter man ett pris på miljön, och det blir dyrare att släppa ut föroreningar. Hushållen får härigenom ekonomiska motiv att välja en mer miljövänlig och resurssnål livsstil medan företagen stimuleras att utveckla en mer miljövänlig teknik. En grön skatteväxling innebär inte en höjning av det totala skatteuttaget då höjningar av de miljörelaterade skatterna balanseras av sänkningar av skatterna på arbete.

Skatteväxlingsstrategin beräknas under en tioårsperiod omfatta sammanlagt 30 miljarder kronor. Under åren 2001–2003 har en skatteväxling på sammanlagt 8 miljarder kronor genomförts. Inriktningen 2001 var att ge koldioxidskatten en ökad tyngd i förhållande till energiskatten. Skattehöjningarna på energiområdet koncentrerades till fossila bränslen för uppvärmning, till elförbrukning och till dieselolja. Dessa höjningar växlades mot höjda grundavdrag för löntagare och pensionärer och sänkta arbetsgivaravgifter och egenavgifter för egenföretagare. Skatteväxlingen 2002 bestod av höjda grundavdrag i inkomstskatten, höjd koldioxidskatt på bränslen för uppvärmning, höjd energiskatt på el samt höjd avfallsskatt. Skatteväxlingen 2003 bestod av en sänkt inkomstskatt för låg- och medelinkomsttagare finansierad med höjningar av koldioxidskatten, elskatten, avfallsskatten och naturgrus-skatten.

Riksdagen har, som redovisats ovan, i samband med den gångna höstens budgetbehandling godtagit en skatteväxling som för 2004 omfattar 2 miljarder kronor. Skatter och avgifter på förvärvsinkomster sänks i utbyte mot höjd koldioxidskatt och elskatt för hushåll och övrig sektor. Dessutom höjs energiskatten på dieselolja och skatten på bekämpningsmedel samt elskatten för industrisektorn med 0,5 öre per kWh. Den senare höjningen genomförs den 1 juli 2004. En samordning mellan elskattens införande och ett system med långsiktiga avtal med energiintensiv industri bör ske, genom att perioden för sådana avtal kan omfatta tiden fr.o.m. den 1 juli 2004, även om själva regelverket i denna del inte väntas vara i kraft förrän mot slutet av året efter godkännande av kommissionen och riksdagen.

En reformering av energiskattesystemet utgör en central del av en grön skatteväxling. Vid den senaste budgetbehandlingen uttalade utskottet att en ökad miljörelatering av skattesystemen förutsätter en rationell energiskattstruktur med långsiktigt hållbara energiskatter som också svarar mot de krav som EG-rätten ställer. Utskottet anförde vidare att en reformering av den svenska energibeskattningen är angelägen för att öka miljöstyrningen inom näringslivet samtidigt som de svenska företagens internationella konkurrenskraft värnas. Systemet skall utformas så att det underlättar möjligheten för framtida skatteväxling som också omfattar näringslivet. Utskottet ansåg slutligen att en målsättning bör vara att ett nytt energiskattesystem skall kunna antas av riksdagen. Ett viktigt inslag är en samordning mellan energibeskattningen och alternativa styrmedel, som handel med elcertifikat och utsläppsrätter samt ingående av långsiktiga avtal. Utskottets ställningstagande är fortfarande giltigt.

De motioner som behandlas i avsnittet rör bl.a. den gröna skatteväxlingen, olika förändringar av energiskattesystemet, effektskatten på kärnkraftsel, kraftvärmebeskattningen, naturgasens villkor, elskatt för industrin, näringslivets energiskattenedsättning, bl.a. frågan om hotell- och restaurangnäringens och övriga tjänstenäringars energiskatter, EU-arbetet såvitt avser bl.a. frågan om en gemensam miniminivå för koldioxidskatt och beslutsordningen i fråga om miljöskatter m.m. Utskottet anser att ifrågakvarande motioner i allt väsent-

ligt rör frågor som riksdagen redan tagit ställning till eller som nyligen utretts och som är föremål för överväganden i Regeringskansliet, och utskottet anser inte att det i något fall finns anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen. Utskottet begränsar sig därför till följande kommentarer.

Enligt den inriktning för *den gröna skatteväxlingen* som regeringen presenterade i samband med 2000 års vårproposition återstår att under mandatperioden genomföra en skatteväxling som omfattar 6 miljarder kronor. Utskottet anser att genomförandet och inriktningen på den fortsatta gröna skatteväxlingen är en fråga för regeringen som riksdagen inte nu bör föregripa. Utskottet har i övrigt inga kommentarer med anledning av de förslag om den gröna skatteväxlingen som lämnas i motion MJ401 yrkande 2.

I motion N342 yrkandena 2, 4 och 6 talas bl.a. om att ta bort produktions-skatterna i energiskattesystemet och en reducering av *effektsskatten på kärnkraftsel*. Utskottet har under flera år framhållit att den svenska energibeskattningen i huvudsak är utformad som konsumtionsskatt men att kvarvarande rester av en produktionskatt på el endast finns i form av den effektsskatt som tas ut på kärnkraftverk. Frågan om kärnkraftverkens effektsskatt berörs förutom i nyssnämnda motion även i motionerna N290 yrkande 3, N287 yrkande 2, Sk385, N343 yrkande 2, N413 yrkande 4 och N415 yrkande 3. Riksdagen har i samband med den gångna höstens budgetberedning avlagt förslag om en sänkning av skatten på kärnkraftsproducerad el och en övergång till skatt på producerad energi. Utskottet anser inte att riksdagen nu skall ompröva ställningstagandet. När det gäller valet av beskattningsmetod för kärnkraftverk genomfördes en omläggning från en produktionskatt till nuvarande effektsskatt under år 2000 för att på det sättet minska risken för snedvridningar inom elproduktionssystemet.

I fråga om motion Sk345 och frågan om en sänkning av *elskatten för industrin* vill utskottet erinra om att kommissionen inte anser att den tillämpade nollskattesatsen för energiskatt på el som förbrukas inom industrin är förenlig med EG-fördraget om statligt stöd och att ett granskningsförfarande inletts. Riksdagen har av det skälet vid den senaste budgetbehandlingen godtagit att nollskattesatsen för el som förbrukas bl.a. i tillverkningsindustrin slopas och fr.o.m. den 1 juli 2004 ersätts av en skattesats på 0,5 öre per kWh. Utskottet vill dock tillägga att det nya energiskattedirektivet gör det möjligt att underskrida minimiskattenivån under vissa förutsättningar och att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med ett system där företag som åtar sig att främja energieffektivisering kan få utnyttja denna möjlighet.

Kraftvärmebeskattningen tas upp i motionerna Sk417, N263 yrkande 1 och N413 yrkande 16. Enligt motionerna bör långsiktigt stabila villkor skapas för kraftvärmeproduktionen. I motion N263 berörs särskilt förhållandena för den naturgaseldade kraftvärmens. Naturgasens skattemässiga förutsättningar i allmänhet tas vidare upp i motion N224 yrkande 3.

Riksdagen beslutade vid senaste budgetbehandlingen om en omläggning av kraftvärmebeskattningen fr.o.m. den 1 januari 2004 som bl.a. innebär att kraftvärmeverken får tillämpa industrins avdragsregler vid värmeproduktionen. Bränslen som förbrukas för värmeproduktion skall således berättiga till avdrag för hela energiskatten och, så snart riksdagens beslut föreligger, 79 % av koldioxidskatten.

Naturgasen är med dagens skattesystem det konkurrenskraftigaste fossila bränslet i värmeproduktionen. Detta förklaras av att framför allt energiskatten är låg, men även av ett relativt lågt kolinnehåll, dvs. låg koldioxidskatt. I elproduktionen beskattas i dag inte fossila bränslen, vilket innebär att både bränslekostnaden för kol och eldningsolja är lägre än för naturgas. Naturgas som drivmedel undantogs från koldioxidskattehöjningen vid den senaste skatteväxlingen.

Förslaget i motion N413 yrkande 5 om att *belägga dansk kolkraftel med miljöavgift* vid import till Sverige anser utskottet knappast vara genomförbart. Utskottet är övertygat om att elproduktion som inte är miljövänlig kommer att bli dyrare och därmed mindre konkurrenskraftig i samband med att staterna skall minska utsläppen av koldioxid för att säkerställa åtagandena under Kyoto-protokollet. Danmark skall inom ramen för EU:s interna bördefördelning minska sina utsläpp av drivhusgaser med 21 % jämfört med 1990 års nivå. Enligt den danska genomförandeplanen kommer danska kolkraftverk att kunna exportera el endast om de köper kvoter som uppväger utsläppen.

Motionerna MJ401 yrkandena 3 och 7, MJ474 yrkande 4, Sk215 och Sk341 tar upp frågan om *näringslivets energiskattenedsättning*. Förslagen gäller den icke energiintensiva industrins, hotell- och restaurangnäringens och övriga tjänstesektorns energiskatter. Utskottet konstaterar att frågan om industrins skattenedsättning och avgränsningen av det nuvarande området för energiskattenedsättning mot andra sektorer för närvarande bereds i Regeringskansliet med anledning av Skattenedsättningskommitténs betänkande. Utskottet anser att resultatet av beredningen bör avvaktas.

Frågan om *torvens skattemässiga behandling* berörs i motion MJ401 yrkande 21. Förslaget i motionen är att torv skattemässigt bör behandlas som ett fossilt bränsle. Utskottet konstaterar att meningarna har varit delade om torv är ett förnybart eller ett icke-förnybart bränsle. Torven är i dag undantagen från koldioxidbeskattning, dock utan att klassas som biobränsle. Torvutredningen (N2000:10) anser i sitt betänkande (SOU 2002:100) Uthållig användning av torv att energitorv i nationella sammanhang inte bör inordnas i något klassificeringssystem eller någon viss kategori. Riksdagen har nyligen (bet. 2003/04:NU8) beslutat att elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall vara elcertifikatsberättigande.

Utskottet övergår härfter till de motioner som rör *EU-samarbetet* och frågor om bl.a. en *gemensam europeisk miniminivå för koldioxidskatt*, att miljöskatter skall kunna beslutas med *kvalificerad majoritet i rådet* och om en internationell överenskommelse om minimiavgifter på koldioxidutsläpp som inkluderar flygbränsle. Dessa frågor tas upp i motionerna N413 yrkandena 15

och 17, MJ472 yrkande 3 och U254 yrkande 7. Som utskottet de senaste åren har redovisat har Sverige i EU under flera år verkat för att gemensamma minimiskatter skall införas också på naturgas och kol. Dessa ansträngningar har lett till att ett nytt energiskattedirektiv antagits den 27 oktober 2003 och att positiva minimiskattenivåer för el och samtliga energiprodukter, dvs. såväl mineraloljor som kol och naturgas, därigenom gäller fr.o.m. den 1 januari 2004. Direktivet innebär höjda minimiskattesatser, på mineraloljor men samtidigt ökad flexibilitet för medlemsstaterna, bl.a. vad gäller möjligheten till differentiering utifrån bränslets miljöegenskaper. Enligt direktivet skall kommersiellt flygbränsle undantas från beskattning. Undantaget kan begränsas till flygfotogen. En lämplig strategi enligt rådet och kommissionen är att fortsätta diskussionen i frågan med International Civil Aviation Organization (ICAO) och att rådet när beskattning av flygbränsle blir tillåten internationellt skall besluta om undantaget i energiskattedirektivet skall upphävas.

Frågan om utvidgad användning av kvalificerad majoritet i rådet var aktuell vid regeringskonferensen i Nice i december 2000. Konferensen beslöt att enhällighet även i fortsättningen skall gälla alla bestämmelser i fördraget som rör beskattning. Beslutet överensstämmer med den svenska inställningen. Även utskottet anser att den nuvarande ordningen för att fatta beslut i skattefrågor i EU är den som långsiktigt gynnar svenska intressen. Det kan i detta sammanhang framhållas att Amsterdampfördraget innebar att miljöfrågorna fick en ökad tyngd inom EU:s målformuleringar och att formerna för beslut om åtgärder för att uppnå miljömålen ändrades. Europaparlamentet har fått en större roll i lagstiftningsarbetet. Fördraget innebar också att området för beslut med kvalificerad majoritet utsträcktes till nya områden.

Utskottet avstyrker med det ovan anförda samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibesiktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om sänkta skatter på bränslen, sänkt elskatt, yrkanden med olika inriktning om skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel, en avveckling av 0,8-procentsregeln, slopad beloppsgrens för att få tillbaka skatt på el och eldningsolja samt förslag om det administrativa förfarandet för växthusodlingens energiskattenedsättning. Jämför reservationerna 6 (m), 7 (fp), 8 (kd) och 9 (c) samt särskilt yttrande 2 (mp).

Bakgrund

Sedan den 1 juli 2000 omfattas jordbrukssektorn av samma skattelättnader som tillverkningsindustrin vid förbrukning av el och bränslen. En beskrivning av energibeskattningen har lämnats ovan.

Skatterna på bekämpningsmedel och gödselmedel infördes båda 1984. Gödselmedelsskatten är 1:80 kr för varje helt kilo kväve, förutsatt att andelen kväve i medlet är minst 2 %, och 30 kr för varje helt gram kadmium i gödselmedel, till den del kadmiuminnehållet överstiger 5 gram per ton fosfor. Bekämpningsmedelsskatten är 30 kr för varje helt kilo verksam beståndsdel i bekämpningsmedlet.

Riksdagen har efter förslag i budgetpropositionen för 2002 beslutat om en återföring av skatten på bekämpningsmedel och handelsgödsel till jordbruksnäringen (vilken inbegriper växthusnäringen). Uppburen skatt på bekämpningsmedel och kväve i handelsgödsel återförs till jordbruket via ett särskilt anslag. Huvuddelen av den återförda skatten används till åtgärder för att minska växtnäringens förluster från jordbruket och minska miljöriskerna inom växtskyddsområdet. En mindre del av beloppet återförs kollektivt till jordbruksnäringen för bl.a. informations-, utbildnings-, rådgivnings- och utvecklingsinsatser med syfte att främja hållbara produktionsmetoder. Skatten på bekämpningsmedel återförs kollektivt för forsknings- och utvecklingsinsatser med syfte att främja en hållbar utveckling inom jordbruket och trädgårdsnäringen.

Motionerna

Rolf Gunnarsson (m) anför i motion Sk204 att uppgörelsen mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om höjningar av dieselskatten, skatten på bekämpningsmedel och elskatten har en negativ påverkan på jord- och skogsbrukets villkor.

Marietta de Pourbaix-Lundin (m) framhåller i motion Sk393 att Sveriges jordbrukare redan i dag har en synnerligen ogynnsam konkurrenssituation gentemot övriga EU. Motionären anser att det är nödvändigt att sänka dieselskatten för att säkerställa jordbrukets konkurrenskraft.

Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (m) påpekar i motion Sk350 yrkande 2 att skatten på handelsgödsel måste sänkas för att förbättra böndernas konkurrenskraft.

Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m) påpekar i motion MJ476 yrkande 10 att tvärt emot alla löften höjs i budgeten både dieselskatt och energiskatt vilket ökar ”ryggsäcken” för landets bönder – liksom konkurrensackdelarna jämfört med övriga Europa.

Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) framhåller i motion N344 yrkande 2 att svenska jordbrukare har produktionsskatter som ger betydande konkurrensackdelar gentemot övriga EU. Motionärerna anser att skatten på diesel för jord- och skogsbruket bör sänkas till 53 öre per liter och att skatten på växtnäring och växtskyddsmedel skall slopas.

Anita Brodén m.fl. (fp) föreslår i motion MJ431 yrkande 17 att en ny metod bör prövas för avgifter på kväve från jordbruket som innebär att man beskattar läckaget från åkrarna och inte kvävepåförslin. Motionärerna anser att frågan om hur en sådan utsläppsavgift skulle kunna utformas bör utredas.

Lars Gustafsson (kd) yrkar i motion Sk306 yrkande 2 att regeringen skall återkomma till riksdagen med förslag om sänkt skatt på diesel för jord- och skogsbruket.

Mikael Oscarsson (kd) framhåller i motion Sk369 att svenska bönder inte konkurrerar på samma villkor som bönder i grannländerna. Trots löften om att sänka dieselskatten till europeisk nivå väljer regeringen att i stället höja skatten, anför motionären.

Sven Gunnar Persson m.fl. (kd) anser i motion Sk401 att koldioxidskatten skall avvecklas för växthusodlingen eller reduceras i nivå med konkurrentländernas beskattning i avvaktan på att ett nivåmässigt enhetligt beskattningssystem införs inom hela EU. Motionärerna vill vidare avskaffa 0,8-procentsregeln eftersom effekten av regeln kan bli att företag som genomför energibesparingar eller utnyttjar alternativ till fossila energikällor straffas för detta (yrkande 1).

Enligt motionen bör även bestämmelserna ändras så att preliminär skattnedsättning görs direkt på fakturan vid bränsleleveranser till växthusföretag för *all* bränsleanvändning som är berättigad till skattnedsättning och inte bara för den värme som utnyttjas för växthusuppvärmning (yrkande 2).

Slutligen föreslås i motionen att växthusnäringens elanvändning skall undantas från minimiskatten på el enligt EU:s kommande energibeskattningsdirektiv (yrkande 3).

Holger Gustafsson (kd) anför i motion MJ333 yrkande 1 att en harmonisering av avgifter/skatter på jordbruksområdet måste tillhöra den gemensamma jordbrukspolitiken inom EU för att bl.a. svenska jordbrukare skall kunna konkurrera på lika villkor.

Alf Svensson m.fl. (kd) förordar i motion MJ399 att Sverige inom EU hårt driver frågan om harmonisering av jordbrukets skatter och avgifter. Böndernas extra skatteryggsäck, bl.a. i form av hög dieselskatt, måste lyftas av så att lantbruksföretagaren kan konkurrera på lika villkor (yrkande 5).

Enligt motionen motsätter sig Kristdemokraterna regeringens förslag om höjd skatt på bekämpningsmedel. Man anser att regeringen borde avvakta remissomgången beträffande SOU 2003:9 och därefter återkomma med förslag på en differentierad skatt där det totala skatteuttaget inte höjs (yrkande 14).

Motionärerna framhåller slutligen att det är angeläget att skatten på bekämpningsmedel och handelsgödsel återförs till jordbruksnäringen. Man anser att det är beklagligt att regeringen frångått överenskommelsen med näringen och att pengarna nu inte återförs till lantbruksforskningen i den omfattning som tidigare utlovats. Kristdemokraterna anslår 150 miljoner kronor mer än regeringen till utgiftsområde 44:6 Återföring av skatt på handelsgödsel och bekämpningsmedel (yrkande 15).

Birgitta Carlsson och Holger Gustafsson (c, kd) yrkar i motion Sk392 att dieselskatten skall sänkas med 2:50 kr per liter för jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner.

Birgitta Sellén och Håkan Larsson (c) påpekar i motion MJ285 yrkande 3 att höjningen av skatten på eldningsolja och el slår extra hårt mot norra Sverige, som har ett strängare klimat och längre vinter. Enligt motionen bör jordbrukets särskatter därför avvisas.

Birgitta Carlsson (c) vill i motion MJ406 yrkande 1 att lantbrukare skall få samma konkurrensvillkor som i övriga EU. Det innebär bl.a. sänkt dieselskatt för jord- och skogsbrukets maskiner och slopad kväveskatt på handelsgödsel. Motionären vill också slopa gränsen på 1 000 kr för att få tillbaka skatten på el- och eldningsolja.

Jan Andersson m.fl. (c) vill likaledes i motion MJ473 yrkande 3 att svenskt lantbruk skall ges samma konkurrensvillkor som övriga EU genom att den s.k. ryggsäcken lyfts av.

Åsa Domeij (mp) föreslår i motion Sk399 att behovet och utformningen av en kväveskatt på inköpt kväve i foder skall utredas.

Utskottets ställningstagande

Motionärerna framför krav på sänkta skatter på bränslen, sänkt elskatt och yrkanden med olika inriktning om skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel i jord- och skogsbruk samt trädgårdsnäringen. Härutöver framställs yrkanden om att avveckla 0,8-procentsregeln, om slopad gräns på 1 000 kr för att få tillbaka skatt på el och eldningsolja och om det administrativa förfarandet för växthusodlingens energiskattenedsättning.

Riksdagen har, som framgått ovan, vid budgetbehandlingen för 2004 godtagit regeringens förslag om en fortsatt grön skatteväxling som innebär höjda skatter på bränslen, el och bekämpningsmedel. Jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna kompenseras genom en höjning av koldioxidskattelättnaden. Regeringen har vidare aviserat sin avsikt att inför kommande skatteväxlingar se över i vilken form compensation skall ske för höjningen av skatten på diesel avseende jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner. Riksdagen avslög i samband med budgetbehandlingen oppositionens krav på bl.a. sänkta skatter på bränslen, el och slopade skatter på handelsgödsel och bekämpningsmedel. Utskottet ser inga skäl att nu ompröva ställningstagandet på det sätt motionärerna föreslår.

Flertalet av de frågor som tas upp i motionerna omfattas av pågående eller just avslutade utredningar.

Skattenedsättningskommittén (Fi 2001:09) har som framgått ovan sett över utformningen av nedsättningsystemet för bl.a. jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna. Översynen har omfattat beskattningen av såväl bränslen som el. Konsekvenserna för de berörda verksamheterna när det gäller bl.a. deras konkurrenskraft har analyserats. Utredningen avlämnade i april 2003 betänkandet Svåra skatter! (SOU 2003:38). Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Beskattningen av dieselolja för jordbrukets arbetsmaskiner har med förtur setts över av Vägtrafikskatteutredningen (Fi 2001:08). Utredningen har i en promemoria i februari 2002 i ett preliminärt ställningstagande ansett att om dieseloljebesattningen för arbetsmaskiner skall sänkas bör det ske till den s.k. uppvärmningsnivån, vilket skulle motsvara sänkt skatt med 62 öre per liter. Det slutliga ställningstagandet i frågan tas när utredningen utrett de grundläggande principerna för trafikbesattningen. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete den 31 maj 2004.

Den s.k. *HOBS-utredningen* (Fi 2001:12) har utvärderat skatterna på handelsgödsel och bekämpningsmedel. I betänkandet Skatt på handelsgödsel och bekämpningsmedel? (SOU 2003:9) föreslår utredningen att skatten på handelsgödsel skall vara kvar och att skattesatserna behålls oförändrade. För att minska riskerna med användningen av bekämpningsmedel föreslås att uttaget av en skatt differentieras efter medlets farlighet för hälsa och miljö. I avvaktan på ett sådant system föreslås en höjning av skatten med 5 kr till 25 kr. I samband med budgetpropositionen för 2004 beslutade riksdagen att skatten på bekämpningsmedel skulle höjas till 30 kr fr.o.m. den 1 januari 2004. I övriga delar bereds betänkandet vidare i Regeringskansliet.

Riksdagen har, som framgått ovan, beslutat om en återföring av skatten på bekämpningsmedel och handelsgödsel till jordbruksnäringen. Uppburen skatt på bekämpningsmedel och kväve i handelsgödsel återförs till jordbruket via ett särskilt anslag.

För skatten på el gäller som huvudregel att återbetalningen sker på årsbasis, med möjlighet för företag med förbrukning i större omfattning att få återbetalning kvartalsvis. Vad gäller återbetalning av elskatt finns det en administrativ gräns som innebär att endast den del av skattebeloppet som överstiger 1 000 kr per år betalas tillbaka. Enligt utskottets mening har de regler som nu gäller för nedsättning av skatterna på eldningsolja och el utformats med industrin som förebild, och återbetalningsreglerna har med de anpassningar som krävs på grund av de annorlunda förutsättningarna en liknande utformning. Utskottet är inte berett att tillstyrka att dessa regler nu ändras.

Frågan om det administrativa förfarandet vid bränsleleveranser till växt-
husodlingen bör kunna ingå i en översyn av energibesattningen.

Av den lämnade redovisningen framgår att de frågor som aktualiserats i motionerna är föremål för utredning i olika sammanhang eller nyligen har prövats i riksdagen. Innan resultatet av utredningarna föreligger är det inte aktuellt med några sådana ändringar som motionärerna föreslår. Med det anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Vägtrafikbeskattning

Utredning

Vägtrafikskatteutredningen (Fi 2001:08) tillsattes i april 2001 för översyn av vägtrafikbeskattningens utformning. Översynen (dir. 2001:12, dir. 2002:26 och dir. 2004:7) skall framför allt beakta miljö-, trafiksäkerhets- och konkurrensaspekter med utgångspunkt i ett fiskalt perspektiv och med hänsynstagande till trafikskatternas påverkan på transportsystemets effektivitet. I uppdraget ingår att analysera för- och nackdelar med en kilometerskatt. De delar av uppdraget som påverkar åkerinäringens konkurrenssituation skall redovisas med förtur. Utredaren skall även se över uttaget av fordonsskatt. En särskild uppgift är att klarlägga om det är möjligt att införa ekonomiska incitament för fordon med låga utsläpp. Vidare skall beskattningen av diesellojla för privatbilism, yrkesmässig trafik och arbetsmaskiner utredas.

En allmän översyn skall göras av fordonsskattelagen och fordonsskatteförordningen i syfte att förenkla och anpassa regelverkens terminologi. Slutligen skall följderna av ett upphävande av lagen om saluvagnsskatt och förordningen om uppbörd av saluvagnsskatt m.m. analyseras och möjligheten att föra in dessa bestämmelser i fordonsskattelagen eller dess förordning prövas. Arbetet beräknas vara avslutat den 31 maj 2004.

Vägtrafikskatteutredningen avlämnade i juni 2002 delbetänkandet *Vissa vägtrafikskattefrågor* (SOU 2002:64). I syfte att förbättra åkerinäringens konkurrenssituation och öka miljöstyrningen för tunga motorfordon, föreslår utredningen en särskild fordonsskatteskala som är differentierad efter de miljöklasser som finns för fordon.

Utredningen föreslår vidare bl.a. en höjning av fordonsskatten för bensin- och dieseldrivna lätta lastbilar och bussar för att skatteuttaget skall närma sig nivån för fordonsskatt på personbilar. Delbetänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Åkerinäringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om en åtgärdsplan för åkerinäringen, sänkt skatt på diesel, vägavgifter och tillgängligheten på mätare för vägtull/kilometerskatt. Jämför reservationerna 10 (kd) och 11 (c).

EG-direktiv m.m.

Bindande minimiskattesatser för motorfordon finns i *direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användning av vissa infrastrukturer*.

Kommissionen har nyligen lämnat förslag till direktiv avseende

- införande av och driftskompatibilitet mellan elektroniska vägullssystem i gemenskapen, KOM(2003)132 slutlig,
- avgifter på tunga godsfordon för användning av vissa infrastrukturer, KOM (2003) 448 slutlig, eurovinjettdirektivet.

Kommissionen anser att intäkterna skall gå tillbaka till användarna av vägarna i form av bättre underhåll av vägnätet. Framför allt skall avgifterna användas till att förverkliga de infrastrukturer som saknas i det transeuropeiska vägnätet (TEN-nätet). Enligt förslaget skall en obligatorisk infrastrukturaavgift tas ut för alla lastbilar eller lastbils kombinationer med en bruttovikt över 3,5 ton när de kör på motorvägar i TEN-nätet. Avgiften föreslås kunna differentieras med avseende på fordonstyp (vägslitage, emissioner och olyckor), trängsel samt vägförhållanden. Avgiftsuttaget skall kunna kompenseras genom sänkt fordonsskatt.

Bakgrund

Sverige deltar sedan den 1 januari 1998 i det gemensamma vägavgiftssystem som Belgien, Danmark, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland tidigare infört, det *s.k. eurovinjettsystemet* (prop. 1997/98:12, bet. 1997/98:SkU7). Avgiften tas ut för tunga lastbilar eller lastbils kombinationer med en totalvikt på minst 12 ton och gäller för en viss tidsperiod. Betald vägavgift ger rätt att trafikera vägarna i anslutna länder. För dessa fordon har fordonsskatten sänkts. Riksdagen beslöt hösten 2000 (bet. 2000/01:SkU11 och 2000/01:SkU13) att vägavgiften i enlighet med rådets direktiv 1999/62/EG skall differentieras efter vilka krav på utsläpp av föroreningar som ett fordon motor uppfyller.

Tyskland har den 31 augusti 2003 upphört med att ta ut vägavgift. Avsikten var att fr.o.m. detta datum i stället införa en kilometeravgift, men med hänvisning till tekniska problem har man valt att inte uppbära avgiften. Någon tidpunkt när avgiften skall börja tas ut har inte lämnats. Övriga samarbetsländer fortsätter att ta ut vägavgift med Nederländerna som ansvar för den centrala administrationen.

En samlad handlingsplan för åkerinäringen redovisades för riksdagen våren 2000 (prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:TU11). Regeringen konstaterade bl.a. att det är nödvändigt att intensifiera arbetet med att skapa goda förutsättningar för en konkurrenskraftig svensk åkerinäring. I en debatt den 25 januari 2001 med anledning av interpellation 2000/01:170 uppgav näringsministern att arbetet med de olika åtgärderna i denna plan pågår i samarbete med företrädare för branschen.

Motionerna

Per Landgren m.fl. (kd) anför i motion Fi308 yrkande 10 att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan för att skapa lika villkor mellan svensk och utländsk åkerinäring.

Kenneth Lantz (kd) yrkar i motion Sk308 yrkande 1 att regeringen bör se över skattekonsekvenserna för svensk åkerinäring och för jordbrukarna. Motionären vill också att regeringen skyndsamt ser över rutinerna för och tillgängligheten på mätare för vägtullar i Europa (yrkande 2).

Birgitta Carlsson och Jörgen Johansson (c) föreslår i motion Sk323 att det skall införas vägavgift på utländska tunga transporter som belastar det svenska vägnätet, antingen efter det antal kilometer man kör eller en avgift efter den tid man vistas i landet.

Claes Västerteg och Agne Hansson (c) framhåller i motion Sk390 slutligen att reglerna om vägavgift måste vara konkurrensneutrala mellan svenska och utländska åkerier för att inte driva över transporterna till de mindre vägarna.

Utskottets ställningstagande

Vägrafikbeskattningen är för närvarande under utredning. Utredningen skall se över drivmedels- och fordonssbeskattningen och analysera frågan om införande av en kilometerskatt. Utskottet anser att de olika motionsförslagen rörande åkerinäringen omfattas av utredningens arbete, och resultatet av utredningens arbete bör därför avvaktas innan ställning tas till eventuella åtgärder.

Utskottet vidhåller att åkerinäringens konkurrensproblem säkert inte ensidigt kan knytas till skatten på diesel. Den svenska dieselskatten är i nivå med skatten i Danmark och Nederländerna men betydligt lägre än skatten i Tyskland. Även Vägrafikskatteutredningens bedömning i ovannämnda delbetänkande är att den svenska skattenivån för dieselolja ligger lågt i mellan-skiktet bland jämförbara länder.

Inom EU pågår ett arbete vad gäller mätare för vägtull/kilometerskatt, och frågan handläggs i Regeringskansliet på Näringsdepartementets transportpolitiska enhet. Ett tillkännagivande från riksdagen behövs alltså inte.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Drivmedels- och fordonsskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om sänkta skatter på drivmedel och om förändringar av drivmedels- och fordonssbeskattningssystemet. Jämför reservationerna 12 (m), 13 (kd) och 14 (c).

Gällande bestämmelser m.m.

För år 2004 är skatten på bensin (miljöklass 1) 4:79 kr per liter (energiskatt 2:68 kr och koldioxidskatt 2:11 kr) och på diesel (omärkt miljöklass 1) 3 331 kr per kbm (energiskatt 733 kr och koldioxidskatt 2 598 kr).

Fordonsskatt, eller skatt på innehav av fordon, tas ut med visst belopp för en viss tidsperiod oavsett i vilken utsträckning fordonet faktiskt används. Fordonsskatt tas ut för motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, traktorer, tunga terrängvagnar, motorredskap och släpvagnar som är eller bör vara registrerade i bilregistret och som inte är avställda. Fordonsskattens storlek varierar bl.a. med fordonsslag, skattevikt, drivmedel och fordonets konstruktion.

Som exempel är fordonsskatten för personbil (bensin) med skattevikt över 900 kg *734 kr + 149 kr för varje hundratal kg över lägsta skattevikt (900 kg)*. Fordonsskatten för motsvarande personbil (diesel) är *2 814 kr + 569 kr för varje hundratal kg över lägsta skattevikt*. Den högre fordonsskatten för dieselmotorer har motiverats med att dieselmotorer beskattas lägre än bensinmotorer och att den sammanlagda beskattningen för motoralternativen bör vara ungefär lika. Vid en årlig körsträcka om 1 500–1 700 mil är den sammanlagda skattebelastningen ungefär lika stor för en dieselmotorer som för en bensinmotorer.

El- och elhybridbilar med en skattevikt av högst 3 500 kg är befriade från fordonsskatt i fem år.

Fordonsskatten på personbilar som ägs av boende i vissa glesbygdskommuner är nedsatt sedan 1980. Fordonsskatten tas i dessa områden ut till den del skatten överstiger 384 kr.

Fordonsskatten på jordbrukstraktorer slopades den 1 januari 2002.

Enligt kommissionens uppfattning i *meddelandet KOM(2002)431* rörande lätta fordon bör dieselskatten höjas i nivå med bensinskatten samtidigt som den årliga vägtrafikskatten för dieselmotorer anpassas till den nivå som gäller för bensindrivna bilar. Kommissionen anser vidare att registreringskatter och årliga vägtrafikskatter skall omvandlas till helt koldioxidbaserade skatter.

Motionerna

Rolf Gunnarsson (m) anser i motion Sk208 att bensinskatten bör sänkas eftersom den höga skatten på bensin slår hårt mot alla som bor där allmänna kommunikationer inte kan användas för nödvändiga transporter.

Stefan Hagfeldt (m) föreslår i motion Sk236 likaledes att bensinskatten bör sänkas eftersom bensinskatten slår hårt mot alla som är beroende av bil och speciellt de som bor i glesbygd.

Anna Ibrisagic (m) förordar i motion Sk344 att bensinskatten och fordonsskatten på dieselmotorer skall sänkas. Det är enligt motionen nödvändigt för att människor skall kunna bo och arbeta i glesbygdsområden.

Runar Patriksson (fp) begär i motion Sk374 yrkandena 1–3 att straffbeskattningen av dieselmotorer personbilar avskaffas eftersom moderna dieselmotorer inte är mer miljöfarliga än många bensinmotorer. Motionären vill också låta utreda eventuella skillnader i miljöpåverkan mellan dieselmotorer och bensindrivna personbilar. Motionären vill slutligen att skattesystemet på bensin och diesel omgående harmoniseras så att lika miljöpåverkan får samma skatt.

Christer Winbäck (fp) anser i motion Sk402 att fordonsskatten bör ersättas av en avgift på drivmedel. Fördelarna är att körsträckan påverkar skatteuttaget, en stor nedsmutsare betalar mer än en liten. Dessutom beskattas utländska fordon när de tankar i Sverige, framhåller motionären.

Hans Backman (fp) anser i motion T472 yrkande 2 att systemet för bensinbeskattning måste ändras så att höjningar av världsmarknadspriset inte automatiskt slår igenom på bensinskatten.

Ulrik Lindgren (kd) begär i motion Sk319 att frågan om differentierad drivmedelsskatt till förmån för människor i glesbygd skall utredas. Samma yrkande framförs i motion Sk334 av Erling Wälivaara och Gunilla Tjernberg (kd).

Mikael Oscarsson (kd) förordar i motion Sk381 en utredning om förutsättningarna för en sänkning av bensinskatten.

Lars Lindén m.fl. (kd) anför i motion N345 yrkande 6 att glesbygdsbor bör kompenseras för sina merkostnader. Kristdemokraterna föreslår enligt motionen en generell sänkning av skatten på diesel med 1 kr litern. För att jämställa diesel och bensin inom stodområde A bör skatten på bensin sänkas med 25 öre inom detta område.

Johnny Gylling m.fl. (kd) föreslår i motion T560 yrkande 5 en skyndsamt utredning om förutsättningarna för att omvandla delar av drivmedelsskatten till en väghållningsavgift för att bekosta vägunderhållet.

Lars Gustafsson m.fl. (kd) anför i motion T563 yrkande 6 att regeringen bör lägga fram förslag till ny beskattningsmodell för personbilar i enlighet med Kristdemokraternas förslag. Det innebär en minskning av energiskatten på bränslen och beskattning av de utsläpp förbränningen ger upphov till med koldioxidskatt. Det innebär också en differentiering av energiskatten på bränslet med hänsyn till skadliga utsläpp. Fordonsbeskattningen, slutligen, bör utgå från olika fordons miljöpåverkan.

Kenneth Johansson och Eskil Erlandsson (c) begär i motion Sk232 en utredning av differentierad fordonsskatt. En differentierad skatt, menar motionärerna, underlättar ekonomiskt för landsortsbor och stimulerar till att begränsa bilåkandet i större städer där kollektivtrafiken är väl utbyggd.

Birgitta Carlsson och Kenneth Johansson (c) anför i motion Sk324 att Centerpartiet har som mål att inga fossildrivna bilar skall få säljas i Sverige efter år 2015. Det gäller därför att i tid skapa incitament för en övergång till miljövänliga alternativ. Enligt motionärerna bör el- och hybridbilar helt befrias från fordonsskatt.

Maud Olofsson m.fl. (c) föreslår i motion T564 yrkande 22 att en utredning bör se över skillnaden i beskattning mellan diesel- och bensinfordon. Översynen bör syfta till att skattemässigt gynna fordon med låg bränsleförbrukning och låg miljöbelastning samt främja miljöanpassade drivmedel.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har tagit ställning till skattenivån på drivmedel genom budgetbeslutet för 2004 (bet. 2003/04:FiU1) och i det sammanhanget avslagit oppositionens krav på bl.a. sänkt skatt på bensin och diesel. Utskottet ser inga skäl att sänka skatten på bensin och diesel eller att i övrigt förändra drivmedels- och fordonsbeskattningen på det sätt motionärerna föreslår. Hela vägtrafikbeskattningen är föremål för översyn i Vägtrafikskatteutredningen (Fi 2001:08) och utskottet anser att resultatet av utredningen bör avvaktas.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Alternativa drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om stimulanser till miljövänliga bränslen och miljöanpassade fordon samt förslag om utredningar på området. Jämför reservation 15 (kd) och särskilt yttrande 3 (mp).

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2002 lades inriktningen för en skattestrategi för alternativa drivmedel fast. Enligt strategin kan skattenedsättning ske antingen via pilotprojekt, för vilka medges befrielse från både energi- och koldioxidskatt, eller genom generell koldioxidskattebefrielse för koldioxidneutrala drivmedel.

I budgetpropositionen för 2004 anför regeringen bl.a. att det är angeläget att den strategi för skattenedsättning för alternativa drivmedel som lades fast i budgetpropositionen för 2002 kan börja tillämpas så snart erforderligt statsstödsgodkännande erhållits från kommissionen. För att de koldioxidneutrala drivmedlens konkurrenskraft skall säkerställas bör dessa drivmedel befrias inte bara från koldioxidskatt utan även från energiskatt. Dessa villkor bör gälla redan fr.o.m. 2004. Skattestrategin har anmälts till kommissionen i juli 2002 för godkännande enligt statsstödsreglerna. Ett delbeslut har redan erhållits. Regeringen avvaktar energiskattedirektivets antagande innan ärendet rörande skattestrategin slutförs. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till de lagändringar som fordras för att skattestrategin skall kunna tillämpas. Intill dess beslutar regeringen om skattenedsättning i särskild ordning.

Motionerna

Carin Lundberg och Britta Rådström (s) framhåller i motion Sk428 att staten satsar mångmiljonbelopp tillsammans med fordonsindustrin för att finna bra lösningar i fråga om nya bilmotorer. Dessutom utgår betydande belopp till stöd för miljövänliga bränslen. En översyn av subventionerna bör genomföras för att staten skall fortsätta sin satsning på miljövänliga bränslen.

Erling Wälivaara (kd) anser i motion Sk250 att användandet av miljövänligare bränslen borde vara ett bättre alternativ till att av miljöskäl höja skatten på drivmedel. Det är enligt motionären hög tid att regeringen tar vara på möjligheterna och stimulerar användande av alternativa drivmedel.

Sven Gunnar Persson (kd) påpekar i motion MJ407 yrkande 2 att det krävs ett heltäckande nät av tankställen om fordonsgas skall bli attraktivt som alternativbränsle. Det är viktigt att statsmakterna ger rätt signaler så att pågående utveckling kan accelerera. Enligt motionen gäller det såväl stimulanter till fordonstillverkare som att ge skattemässigt rimliga villkor.

Maud Olofsson m. fl. (c) anför i motion N328 yrkande 24 att det krävs stora mängder biobränsle och etanol för att ersätta fossila bränslen i energi- och transportsystemen. Råvarorna är produkter från svenskt jord- och skogsbruk och förädlingen kan ge upphov till nya industrier och näringsgrenar. Enligt motionen bör utvecklingen stimuleras genom att biodrivmedel skattebefrias långsiktigt, vilket underlättar investeringar i produktion. Centerpartiet vill förbjuda försäljning av fossilbränsle drivna bilar 2015–2020. Det behövs ett samlat program för produktionen, anför motionärerna.

Barbro Feltzing (mp) anser i motion MJ413 yrkande 2 att en utredning bör tillsättas för att se över frågan om stimulansbidrag eller skatteregler som gynnar framtagning av alternativt drivmedel, såsom vätgas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att motionerna Sk250, MJ407 yrkande 2, N328 yrkande 24 och MJ413 yrkande 2 där det efterfrågas stimulanter av miljövänliga drivmedel och fordon får anses väl tillgodosedda genom de satsningar som staten i dag gör på miljövänliga drivmedel och miljöanpassade fordon. Satsningarna sker bl.a. genom samverkansprogram med bilindustrin och genom skattesubventioner av alternativa drivmedel. Biobränslen beskattas i dag endast när de används för drift av motordrivna fordon. Genom s.k. pilotprojektdispenser sedan 1995 har emellertid all användning av biodrivmedel (inklusive biogas) varit helt eller, såvitt gäller etanol i blandning med mineraloljeprodukt, i vart fall delvis skattebefriad. Skattebefrielse har också beviljats vätgas som används i försöksverksamhet för drivmedel. Genom den av riksdagen godtagna skattestrategin för alternativa drivmedel är målsättningen att koldioxidneutrala bränslen även de kommande åren skall ha de skattevillkor som krävs för att underlätta en bred introduktion av sådana bränslen på marknaden.

Utredningen om introduktion av förnybara fordonsbränslen (M 2003:02) skall föreslå nationella mål och strategier för en fortsatt introduktion av förnybara fordonsbränslen mot bakgrund av den referensnivå på 2 % för 2005

och 5,75 % för 2010 som antagits genom biodrivmedelsdirektivet. I uppdraget (dir. 2003:89) ingår att med förtur utreda frågan om skyldighet för bensinstationer att tillhandahålla minst ett förnybart fordonsbränsle 2005. Utredaren skall även analysera möjligheten att införa någon form av drivmedelscertifikat (s.k. gröna certifikat). Utredningen skall vara avslutad senast den 31 december 2004.

Naturvårdsverket fick i mars 2002 regeringens uppdrag att bl.a. se om det går att anpassa reglerna så att alternativa bränslen med lika goda egenskaper som de befintliga bränslena i miljöklass 1 inte missgynnas skattemässigt. Naturvårdsverket överlämnade sin rapport till regeringen i april 2003. Rapporten bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Alkohol och tobaksfrågor

Alkohol- och tobaksbeskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om sänkt skatt på alkoholdrycker, om höjda minimiskatter på alkoholdrycker och en positiv minimiskatt på vin i EU, om införande av alkoholskadeavgift samt om höjd minimiskatt på lågpriscigarettor. Jämför reservationerna 16 (m), 17 (fp), 18 (kd), 19 (v) och 20 (mp).

Motionerna

Hillevi Larsson och Christina Axelsson (s) anser i motion Sk296 att Sverige bör driva frågan om minimiskatt på alkohol och tobak i EU. Motionärerna menar att det inte är rimligt att ett EU-land skaffar sig fördelar och ökade intäkter på grannländers bekostnad genom att sänka alkohol- och tobaksskatterna.

Raimo Pärssinen (s) framhåller i motion Sk357 att Sverige via riksdag och regering bör verka för en minimiskatt på alkohol i alla EU-länder där målsättningen är att skattesatsen bidrar till en måttligare konsumtion.

Anders Bengtsson m.fl. (s) anför i motion So576 yrkande 4 att det är viktigt med en diskussion om alkoholbeskattningen i Sverige inom ramen för EU-samarbetet.

Rolf Gunnarsson (m) begär i motion Sk201 att skatten på öl skall sänkas för att inte ytterligare jobb inom bryggeriindustrin skall försvinna.

Tobias Billström (m) förordar i motion Sk210 att skattesatserna på alkohol skall harmoniseras med övriga Europa, främst Danmark.

Nils Fredrik Aurelius och Anna Lindgren (m) anser i motion Sk228 att skatten på öl med en alkoholhalt över 2,8 % behöver sänkas kraftigt för att svensk bryggeriindustri skall få bättre konkurrensvillkor.

Per Bill (m) anför i motion Sk348 yrkande 1 att den svenska alkoholskatten måste sänkas till dansk eller finsk nivå om inte de svenska öl-, vin- och spritproducenterna samt Systembolaget skall lida stor skada.

Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m) framhåller i motion So422 yrkande 8 att en ny alkoholpolitik kräver en kombination av samverkande åtgärder bl.a. en sänkning av alkoholbeskattningen.

Kerstin Heinemann m.fl. (fp) anför i motion So345 yrkande 9 delvis att gränshandeln utövar ett marknadstryck som försvårar för Sverige att ha de alkoholskatter som är motiverade från folkhälsosynpunkt. Det är därför ett svenskt intresse att verka för att miniminivåerna för alkoholbeskattningen inom EU höjs, säger motionären.

Motionärerna anför vidare att alkohol bör beskattas på ett enhetligt sätt. En tydlig definition på vad som är alkohol bör utarbetas så att all alkohol beskattas enligt gemensam skattesats (yrkande 11).

Annelie Enochson (kd) föreslår i motion Sk261 att en särskild alkoholskadeavgift bör tas ut och placeras i en fond. Fondens medel skall bidra till att finansiera samhällets alkoholrelaterade kostnader.

Kenneth Lantz och Ragnwi Marcelind (kd) föreslår i motion Sk371 att lågpriscigarettor bör beläggas med full minimiskatt, 100 %, i stället för som i dag 90 %. Prisskillnaden försvinner inte helt men gör lågpriscigarettorna mindre attraktiva.

Ulrik Lindgren m.fl. (kd) anför i motion So577 yrkande 16 att Kristdemokraterna anser att Sverige skall hålla fast vid en restriktiv alkoholpolitik och verka för att skattenivån inom EU höjs.

Agneta Lundberg m.fl. (s, fp, kd, v, c, mp) begär i motion So645 yrkande 2 att riksdagen skall uttala dels att Sverige bör göra en framställan till EU om en positiv minimiskatt på vin, dels att punktskatterna skall höjas för samtliga slag av alkoholdrycker och vara relaterade till alkoholstyrkan.

Gunilla Wahlén m.fl. (v) förordar i motion Sk349 yrkande 2 att Sverige tillsammans med de övriga nordiska EU-medlemmarna skall verka för att de nationella alkoholskatterna inte urholkas och att EU:s alkoholpolitik får en restriktiv, solidarisk och folkhälsopolitisk linje.

Kerstin-Maria Stalin m.fl. (mp) anser i motion So411 yrkande 2 slutligen att Sverige inte bör sänka skatten på alkohol.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att Sverige bör hålla fast vid en restriktiv alkoholpolitik som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar.

Bland motionsförslagen finns yrkanden om en generell sänkning av alkoholskatten och yrkanden med krav på skattesänkningar endast vad gäller öl. I en motion föreslås att alkoholskatten inte alls skall sänkas.

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av budgeten för 2004 (bet. 2003/04:FiU1) avvisat förslag om skattesänkningar på alkoholdrycker. Utskottet anförde vid det tillfället bl.a. att det enligt utskottets mening är viktigt att utvecklingen på alkoholområdet noga följs och att regeringen vid behov återkommer till riksdagen i frågan om de skattejusteringar som kan behövas på alkoholområdet. Den beslutade skattesänkningen i Danmark och ett beslut om skattesänkning i Finland får, liksom andra förändringar i vårt närområde, tas med i bedömningen av behovet av skattejusteringar. Eftersom Systembolaget har en central alkoholpolitisk funktion är det angeläget att denna inte försvagas med anledning av de ändrade förhållandena beträffande privatinförsel av alkohol. Om den svenska alkoholskatten skiljer sig för mycket från alkoholskatterna i de närmaste medlemsstaterna finns det dock en risk för att Systembolagets alkoholpolitiska funktion försvagas. Detta förhållande måste särskilt beaktas vid regeringens bedömning av behovet av skattejusteringar. Utskottets ställningstagande gäller fortfarande.

När det gäller skatten på öl erinrar utskottet om att riksdagen (bet. 2001/02:SkU2) den 1 december 2001 sänkte skatten på vin för att tillgodose krav från kommissionen om en viss utjämning av skatten på öl och skatten på vin. Skattesänkningar på enbart öl är alltså mindre lämpliga av EU-skäl eftersom balansen i förhållande till skatten på vin skulle rubbas.

Mot bakgrund av att förutsättningarna för den svenska alkoholpolitiken förändrats genom EU-medlemskapet och den ökande internationella rörligheten framstår förslaget i motion So576 yrkande 4 om en diskussion om alkoholbeskattningen inom ramen för EU-samarbetet som mycket rimligt. I likhet med motionärerna i motionerna Sk296, Sk357, So645 yrkande 2 anser utskottet att det för svenskt vidkommande vore en fördel med höjda minimiskattesatser på alkoholdrycker i EU. Det är bra att regeringen driver denna fråga i EU och även fortsättningsvis hävdar att det inte bör tillåtas för medlemsstaterna att ha nollskattesats på vin.

På svenskt initiativ antog EU:s hälsoministrar under det svenska ordförandeskapet en rådsresolution om behovet av en gemensam strategi inom EU för att minska alkoholens skadeverkningar. I resolutionen understryker hälsorådet att en hög hälsoskyddsnivå måste tillförsäkras inom de politikområden som är viktiga för folkhälsan. I detta sammanhang nämns särskilt punktskatter på alkohol. Kommissionen förbereder en rapport angående funktionen av gällande skattestrukturer och skattesatser på alkoholområdet. Rapporten beräknas vara klar inom kort.

När det gäller yrkandet i motion Sk261 om en särskild avgift på alkoholdrycker för att finansiera bl.a. hälso- och sjukvårdens kostnader för alkoholrelaterade skador skall erinras om att utskottet tidigare i olika sammanhang tagit avstånd från specialdestinerade skatter med motiveringen att de verksamheter som motionärerna vill gynna bör underställas en normal budgetprövning. Utskottet finner inte skäl att göra någon annan bedömning med anledning av nu aktuellt yrkande.

I motion Sk371 föreslås en höjning av minimiskattesatsen på lågpriscigaretter från 90 % till 100 %. Riksdagen har nyligen (bet. 2003/04:FiU1) tagit ställning till frågan och ansett att en skatt som uppgår till 90 % av den punktskatt som tas ut på cigaretter i den mest efterfrågade kategorin är lämplig. Skälet är att skattenivån bör ta hänsyn både till behovet av att dämpa efterfrågan och till risken för smuggling om skattesatsen skulle sättas för högt. Utskottet instämmer i denna bedömning.

Utskottet avstyrker slutligen förslaget i motion So345 yrkande 11 om en definition av alkoholisk i syfte att åstadkomma en enhetlig beskattning. EU-harmoniserade regler gäller för det skattepliktiga alkoholområdet. Beskattning skall ske enligt gällande EG-direktiv. En definition av vad som är alkoholisk och hur beskattning skall ske av en sådan alkoholisk kan inte beslutas av en enskild medlemsstat utan måste beslutas på gemenskapsnivå.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Privatinförsel av alkohol och tobak

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om en sänkning av de indikativa nivåerna för privatinförsel av alkoholdrycker respektive en höjning av de tillåtna kvoterna vid import från tredje land. Jämför reservation 21 (fp, kd).

Bakgrund

Sveriges undantag från de allmänna EG-reglerna för privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror löpte ut den 31 december 2003 (prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:FiU1). Även Danmarks och Finlands undantag upphörde samtidigt.

Enligt de regler som allmänt gäller inom EU skall privata inköp av alkohol och tobak beskattas i inköpslandet. Kommersiell handel med dessa varor skall beskattas i den medlemsstat där varorna slutligen konsumeras. En privatperson har således rätt att ta med sig alkoholdrycker och tobaksvaror, avsedda för eget bruk inköpta i en annan medlemsstat utan att någon ytterligare punktskatt tas ut i hemlandet. Om varorna tas in för kommersiella ändamål i hemlandet skall däremot punktskatt alltid betalas där.

För att avgöra om det är fråga om införsel för kommersiella ändamål skall enligt EG:s regler bl.a. mängden varor beaktas. Medlemsstaterna får använda sig av indikativa nivåer uteslutande till ledning för bedömning av om varorna är avsedda för kommersiella ändamål. De indikativa nivåerna får då inte sättas lägre än 10 liter sprit, 20 liter starkvin, 90 liter vin, 110 liter öl samt 800 cigaretter, 400 cigariller, 200 cigarrer och 1 kilo röktobak.

Skattefria alkoholdrycker och tobaksvaror kan, även sedan taxfreeförsäljningen 1999 upphörde inom EU, fortfarande säljas till resenärer som reser till tredjeland samt föras in från sådant land till Sverige. Införseln grundar sig på EG:s regler om tull- och skattefri import från tredjeland. EG-reglerna innebär kvantitativa begränsningar för tobak, sprit, starkvin och vin. För varor som inte omfattas av en kvantitativ restriktion, t.ex. öl, gäller i stället att importen är tull- och skattefri om varornas sammanlagda värde inte överstiger 175 euro. De svenska reglerna beträffande import från tredjeland finns i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import m.m. Flygresenärer från tredjeland kan skattefritt bl.a. föra in 1 liter spritdryck eller 2 liter starkvin, 2 liter vin samt 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram rökobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror. Öl kan föras in till ett värde av 175 euro.

Motionerna

Marietta de Pourbaix-Lundin (m) anser i motion Sk342 att den skattefria införselmängden bör vara lika stor oavsett från vilket land man reser. Den tillåtna införselkvoten av sprit, vin och öl från icke-EU-land behöver därför öka.

Kerstin Heinemann m.fl. (fp) anför i motion So345 yrkande 9 delvis att Sverige och andra länder bör verka för ändrade införselregler så att tillåtna kvoter återspeglar måttlighetskonsumenters normala inköp vid semester och tjänsteresor.

Kenneth Lantz (kd) framhåller i motion Sk313 att man måste råda bot på rådande öl- och vintransporter över Öresund. Enligt motionen kan en minskning ske genom hårdare gränskontroll eller genom lägre skatter.

Ulrik Lindgren m.fl. (kd) förordar i motion So577 yrkande 14 att Sverige i EU måste verka för lägre införselkvoter av alkohol. Kvoterna är långt större än vad som anses vara en rimlig genomsnittskonsumtion och driver fram en skatteharmonisering som i sin tur stimulerar konsumtionen, anför motionärerna.

Agneta Lundberg m.fl. (s, fp, kd, v, c, mp) begär i motion So645 yrkande 3 likaledes att Sverige bör verka för sänkta införselkvoter av alkohol inom EU. Enligt motionen omöjliggör de nuvarande kvoterna enskilda länders folkhälso-baserade prispolitik.

Utskottets ställningstagande

När det gäller förslaget i motion Sk342 om att höja importkvoterna för resande från tredjeland till samma nivå som gäller för resande inom EU erinrar utskottet om att EU:s regler om tull- och skattefri import från tredjeland innebär kvantitativa restriktioner för tobak, sprit, starkvin och vin, vilka Sverige inte ensidigt kan ändra. Förutom de formella hindren mot att höja kvoterna för privatimport av tobak, sprit, starkvin och vin från tredjeland anser utskottet att alkoholpolitiska överväganden starkt talar mot en sådan åtgärd.

Vad därefter gäller motionerna So345 yrkande 9, So577 yrkande 14 och So645 yrkande 3 med förslag om att Sverige skall verka för sänkta privatinförselkvoter för bl.a. alkohol instämmer utskottet i att de numera gällande indikativa nivåerna är höga för en svensk genomsnittskonsument. Utskottet finner det dock föga troligt att Sverige skulle kunna få ett nytt undantag från gällande EU-regler om privatinförsel av alkohol, vilket kräver ett enhälligt beslut av medlemsstaterna. Utskottet vill framhålla att de indikativa nivåerna inte är tillåtna kvoter för privatinförsel utan ett hjälpmedel till ledning för att avgöra om införseln är privat eller kommersiell och därmed i vilken medlemsstat beskattningen skall ske. Det innebär att om en tullmyndighet fastställer att införseln av mindre kvantiteter är avsedd för kommersiella ändamål skall beskattning ske i införsellandet.

När det slutligen gäller motion Sk313 rörande alkoholhandeln över Öresund hänvisar utskottet till att Utredningen om utvecklingen när det gäller införsel och försäljning av alkohol (S 2004:01) skall följa utvecklingen när det gäller införsel och försäljning av alkohol i framför allt södra Sverige och senast den 15 augusti 2004 föreslå åtgärder för att minska de problem som ökad införsel och vidareförsäljning av alkohol skapar.

Utskottet avstyrker alla i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Försäljning av skattefria varor på svenska flygplatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett förslag om att tillåta skattefria försäljning till flygpassagerare vid ankomstplatsen i stället för på utreseplatsen.

Motionen

Bengt-Anders Johansson (m) föreslår i motion Sk304 att det skall bli möjligt att göra inköp av skattefria varor på ankomstplatsen i stället för på utreseplatsen. Enligt motionen transporteras i dag onödig vikt i luften på ett kostsamt sätt med negativa miljökonsekvenser. Det innebär också onödiga risker i händelse av brand ombord.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare anfört (se senast bet. 2000/01:SkU17) som sin uppfattning att det skulle strida mot grundläggande principer för en konsumtionskatt att tillåta skattefria försäljning vid resenärens ankomst till landet och att utskottet inte kan se några avgörande fördelar med ett avsteg från denna princip för flygpassagerare. Utskottet vidhåller sin uppfattning och avstyrker motion Sk304.

Skatt på avfall

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag rörande avdragsmöjligheten för gjuterisand, införande av förbränningsskatt på avfall respektive en utredning om en differentierad avfallsskatt. Jämför reservation 22 (fp).

Bakgrund m.m.

Lagen (1999:673) om skatt på avfall trädde i kraft den 1 januari 2000. Dess syfte är att i enlighet med EU:s avfallshierarki styra mot minskad avfallsdeponering för att främja avfallsminskning, återanvändning och återvinning.

BRAS-utredningen (Fi 2003:06) som skall slutredovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2004, har i uppdrag att bl.a. granska och utvärdera avfallsskattelagen och föreslå en utformning av lagen som på mest ändamålsenliga sätt stämmer överens med EG-fördragets regler om statligt stöd. Utredningen skall senast den 30 juni 2004 i ett delbetänkande lämna förslag till hur en skatt på avfall som förbrännlagtekniskt kan utformas och bedöma lämpligheten av att införa en sådan skatt eller om andra ekonomiska styrmedel i stället bör förordas (dir. 2003:96).

Riksdagen har nyligen (2003/04:FiU1) avslagit förslag (c) om att det införs en skatt på förbränning av sorterat avfall, med hänvisning till att resultatet av det pågående utredningsarbetet bör avvaktas.

Motionerna

Agneta Ringman och Göte Wahlström (s) anför i motion Sk337 att vissa materialslag hitills har undantagits från avfallsskatt. Avdrag har kunnat göras för 165 000 ton gjuterisand och slagg, material som i huvudsak används för att täcka andra avfall på deponierna. Motionärerna påpekar att undantagen eller avdragen från avfallsskatten nu skall anmälas och förhandlas med EU-kommissionen och att det är av vital betydelse för branschen att förhandlingarna lyckas eller att lagstiftningen revideras.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) anser i motion MJ472 yrkande 27 att en differentierad skatt på förbränning av avfall bör införas. Skatten bör vara lägre än deponiskatten för att styra mot återanvändning och materialåtervinning och den bör inte omfatta förbränning av biobränsle. Enligt motionen anser Folkpartiet vidare att det finns skäl att utreda möjligheterna till en differentiering av deponiskatten beroende på avfallets innehåll av miljö- och hälsoskadliga ämnen (yrkande 28).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna i motion Sk337 om avdragsmöjligheterna för gjuterisand men eftersom ett statsstödsärende i frågan handläggs av Regeringskansliet anser utskottet att det inte behövs

något tillkännagivande till regeringen om saken. Förslaget i motion MJ472 om skatt på avfall som förbränns är som framgått redan föremål för utredning och utskottet anser att resultatet av översynen bör avvaktas. Utskottet avstyrker båda de berörda motionerna.

Skatt på naturgrus

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om en sänkning av skatten på naturgrus och om införande av en forskningsavgift utöver naturgrusskatten. Jämför reservationerna 23 (m) och 24 (mp).

Bakgrund

Naturgrus är en icke förnybar resurs och en skatt infördes den 1 juli 1996 (prop. 1995/96:87, bet. 1995/96:SkU18) i syfte att öka hushållningen med naturligt förekommande grus och sand. Lagstiftningen bygger på betänkande (SOU1995:67) Naturgrusskatt m.m. Efter förslag i budgetpropositionen för 2003 höjdes skatten på naturgrus från 5 till 10 kr per ton den 1 januari 2003.

Riksdagen har i samband med budgetbehandlingen för 2004 (bet. 2003/04:FiU1) godtagit regeringens bedömning att skatten på naturgrus bör bibehållas på nuvarande nivå och avslagit förslag (m) om en sänkning av skatten med 5 kr per ton.

Motionerna

Rolf Gunnarsson (m) anser i motion Sk206 att den höjda naturgrusskatten är ett hot mot åkare i norra Dalarna eftersom jobben tas över av norska åkare. Motionären föreslår att skatten skall halveras till tidigare nivå.

Claes Roxbergh m.fl. (mp) förordar i motion Sk354 att det införs en forskningsavgift på 2 kr per ton utöver naturgrusskatten som återförs till branschen för kunskapsuppbyggnad om användning av ersättningsmaterial. Motionärerna framhåller att det är svårast att ersätta naturgruset inom betongtillverkningen och särskilt 0-8-mm-fraktionen och att det här krävs forskning och utveckling.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser ingen anledning att riksdagen omprövar nivån på naturgrusskatten. Den forskning om ersättningsmaterial som efterlyses i motion Sk354 pågår såvitt utskottet erfarit inom ramen för det s.k. Minbas-programmet (Minera, ballast och stenindustri), som till hälften finansieras av staten och till hälften av industrin. Arbetet sker i ett projekt benämnt "Framtida betong: Utnyttjande av alternativa typer av ballast". Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Sk206 och Sk354.

Skatt på spel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om en översyn respektive sänkning av lotteriskatten.

Bakgrund m.m.

Lotterilagstiftningen bygger på att lotterier är tillståndpliktiga och att alla tillstånd står under statlig kontroll. Inkomster från lotterier är förbehållna det allmänna eller allmännyttiga ändamål. Endast i undantagsfall kan kommersiella intressen tillåtas. Privata aktörer kan utöva s.k. restaurangkasinospel (roulett-, tärnings- och kortspel) och spel på varuautomater. Spelmarknaden är uppdelad på tre huvudaktörer: AB Svenska Spel, AB Trav och galopp (ATG) samt folkrörelserna. Under 2002 omsatte spelmarknaden 36 miljarder kronor, en ökning med 7 % från år 2001.

ATG bildades år 1973 och ansvarar för totalisatorspel på trav- och galopp-tävlingar efter tillstånd av regeringen som utfärdas med stöd av ett bemyndigande i 45 § lotterilagen. Bolaget ägs gemensamt av Svenska Travsportens Centralförbund och Svenska Galoppförbundet. Staten tillsätter sex av de elva styrelseledamöterna, inklusive ordföranden. Spelverksamheten regleras dels i det s.k. totalisatorsavtalet med staten, som omförhandlas med viss periodicitet, dels i regeringsbeslut om att bevilja ATG tillstånd att bedriva totalisatorspel. Regeringen har den 18 juni 2003 träffat ett fyraårigt avtal med ATG. Bolaget skall fr.o.m. den 1 januari 2004 årligen avsätta 38 miljoner kronor för övergripande insatser av riksintresse för hästsektorn i Sverige.

Enligt lotteriskattelagen tas skatt ut av anordnaren med 36 % av behållningen sedan vinsterna räknats av från insatserna. Ideella föreningar som bedriver allmännyttig verksamhet är undantagna. Detsamma gäller sedan 1996 även AB Svenska Spel. Det är således i realiteten bara ATG som betalar lotteriskatt. Beskattningen av roulett-, tärnings- och kortspel regleras i en annan lag, lagen om skatt på spel.

ATG och AB Svenska Spel är enligt inkomstskattelagen frikallade från skatteskyldighet för all annan inkomst än sådan som hänför sig till innehav av fastighet. Den som deltar i svenska lotterier/spel betalar som regel ingen skatt på vinsten.

På grundval av rapporten (Ds 1995:61) De statligt styrda spelbolagens koncessioner och organisationer m.m. och ett avtal mellan staten och trav- och galoppporten höjde riksdagen lotteriskatten den 1 juli 1997 med en procentenhet från 35 % till 36 % och ändrade i viss mån skatteunderlaget (prop. 1996/97:98, bet. 1996/97:SkU18).

Finansministern har som svar på en fråga i riksdagen (fr. 2003/04:513) i januari 2004 anfört att regeringen avser att inom kort tillsätta en utredning som skall se över utvecklingen på spelområdet.

Motionerna

Michael Hagberg och Christin Nilsson (s) anser i motion Sk434 att det behövs en översyn av beskattningen för att trygga trav- och galoppsporten.

Runar Patriksson (fp) begär i motion Sk375 en översyn av fördelningen av skatt på totpspel mellan staten och berörda travorganisationer.

Sven Bergström och Eskil Erlandsson (c) yrkar i motion Kr360 yrkande 2 att den s.k. totalisatorskatten skall sänkas.

I motion MJ266 yrkande 2 av Birgitta Sellén och Viviann Gerdin (c) begärs en översyn av möjligheten att sänka totalisatorskatten som i dag är 11,2 % och mycket högre än i grannländerna.

Utskottets ställningstagande

Utgångspunkten vid bestämmandet av lotteriskattesatsen har varit att ge staten en lämplig andel av ATG:s resultat. Utskottet ser ingen anledning att föreslå riksdagen en sänkning av lotteriskatten eller en översyn av beskattningen. Det får ankomma på regeringen, som på nära håll följer utvecklingen av ATG:s spelverksamhet, att på lämpligt underlag bedöma om förhållandena motiverar en justering av skattesatsen och i så fall återkomma till riksdagen i frågan.

Utskottet avstyrker med det anförda de i avsnittet behandlade motionerna.

Skatt på fritidsbåtar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett förslag om att utreda frågan om skatt på fritidsbåtar.

Bakgrund

Finansministern har i ett frågesvar (fr. 2003/04:437) i december 2003 uppgivit att Sjöfartsverket i januari 2003 fått regeringens uppdrag att utreda förutsättningarna för ett fritidsbåtsregister samt att Sjöfartsverket har redovisat uppdraget till regeringen i oktober samma år. Resultatet av Sjöfartsverkets utredning bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Först därefter är det enligt finansministern meningsfullt att pröva frågan om båtskatt.

Motionen

Karin Svensson Smith m.fl. (v) föreslår i motion T467 yrkande 2 att regeringen bör utreda möjligheten att ta ut skatt på fritidsbåtar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i finansministerns bedömning. Utskottet avstyrker motion T467 i motsvarande del, i den mån motionen inte kan anses tillgodosedd med vad utskottet anför.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Energibesättning, allmänt, punkt 1 (m)**

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om energibesättning, allmänt. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk215, 2003/04:Sk341, 2003/04:N290 yrkande 3 och 2003/04:N342 yrkandena 2 och 4–6 och avslår motionerna 2003/04:Sk345, 2003/04:Sk385, 2003/04:Sk417, 2003/04:Sk456 yrkandena 1 och 2, 2003/04:U254 yrkande 7, 2003/04:MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, 2003/04:MJ472 yrkande 3, 2003/04:MJ474 yrkande 4, 2003/04:N224 yrkande 3, 2003/04:N263 yrkande 1, 2003/04:N287 yrkande 2, 2003/04:N343 yrkande 2, 2003/04:N413 yrkandena 4–6 och 15–17 och 2003/04:N415 yrkande 3.

Ställningstagande

Moderata samlingspartiets energipolitik har två övergripande mål: att energipolitiken skall främja en säker och konkurrenskraftig el- och energiförsörjning i hela Sverige samt att all energiproduktion skall klara högt ställda miljö- och säkerhetskrav. Det första målet innebär att energibesättningen inte markant bör avvika från våra konkurrentländer och att osäkerheten inom energipolitiken måste reduceras så att kraftföretagen kan våga investera i ny produktionskapacitet.

För att nå dessa mål måste energibesättningen göras om i grunden. Syftet med olika skatter på energiområdet måste renodlas. Skatter som främst har till syfte att generera intäkter för staten bör tas ut i konsumentledet, medan miljöstyrande skatter tas ut i producentledet. Miljöskatter bör tas ut så nära föroreningskällan som möjligt. I den mån det är möjligt att använda utsläppsskatter är detta att föredra. De särskilda produktions-skatterna och subventionerna, som utan ordentliga miljöskäl försämrar energimarknadens funktions-sätt, bör tas bort. Den särskilda effektskatten på kärnkraftsel är djupt skadlig och minskar direkt reinvesteringsutrymmet i kärnkraftsanläggningarna. Effektskatten bör successivt reduceras. Det enda uttag som är motiverat är det

som skulle motsvara en tänkt, kommersiell försäkringspremie för kärnkraftens riskkostnader. I ett första steg bör skatteuttaget sänkas samtidigt som effektskatten omvandlas till energiskatt.

Grunden för miljöskatterna bör vara den samhällsekonomiska skada som orsakas av energiproduktionen. Det finns således ingen anledning att särskilt gynna s.k. förnybara energikällor utöver vad som följer av dessas miljöegenskaper. Moderaterna avvisar därmed tanken om skatteväxling. Miljöskatter skall användas för att minska miljöbelastningen från energiproduktionen. Det finns också fiskala skäl att beskatta energi, likaväl som andra varor. Det finns dock inte övertygande skäl att utan närmare analys lägga en ytterligare skattebörda på energisektorn. Nivån på beskattning av energi, utöver de rena miljöskatterna, bör fastställas genom en sedvanlig avvägning mellan beskattning av olika skattebaser, med syfte att minimera de samlade snedvridande effekterna av skattesystemet.

För att den gemensamma nordiska, och snart europeiska, elmarknaden skall fungera är det av stor vikt att beskattningen, liksom regelverket i övrigt, är likartat i dessa länder. På denna punkt har regeringen underlåtit att agera.

Tjänstenäringarnas förutsättningar måste radikalt förbättras. Listan kan göras lång över den tillväxtfientliga skattepolitik som tynger den privata tjänstesektorn. Om regeringen menar allvar med sitt tal om tillväxt är det dags att gå från ord till handling. Skattnedsättningskommitténs förslag om en generell näringslivsnivå för energibeskattningen skulle innebära en väsentligt lägre energiskatt för tjänstesektorn jämfört med i dag. Regeringen måste skyndsamt återkomma till riksdagen med konkreta förslag för att förbättra villkoren för tjänstenäringen.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Energibeskattning, allmänt, punkt 1 (fp)

av Gunnar Andrén (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om energibeskattning, allmänt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ472 yrkande 3, bifaller delvis motion 2003/04: N287 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04: Sk215, 2003/04: Sk341, 2003/04: Sk345, 2003/04: Sk385, 2003/04: Sk417, 2003/04: Sk456 yrkandena 1 och 2, 2003/04: U254 yrkande 7, 2003/04: MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, 2003/04: MJ474 yrkande 4, 2003/04: N224 yrkande 3, 2003/04: N263 yrkande 1, 2003/04: N290 yrkande 3, 2003/04: N342 yrkandena 2 och 4–6, 2003/04: N343 yrkande 2, 2003/04: N413 yrkandena 4–6 och 15–17 och 2003/04: N415 yrkande 3.

Ställningstagande

Folkpartiet anser att EU har unika möjligheter att minska de gränsöverskridande miljöproblemen. Tack vare EU:s arbete omsattes klimatkonventionen från Rio 1992 i ett konkret åtagande från i-världens sida att reducera sina utsläpp genom Kyotoöverenskommelsen 1997. En bidragande orsak var att EU som block åtog sig en reduktion för hela unionen på 8 % mot att USA åtog sig en minskning på 7 % mellan 1990 och 2010. På hemmaplan återföll EU dock i en nationell huggsexa när utsläppsreduktionerna skulle fördelas mellan medlemsländerna. Danmark skall minska sina utsläpp med 21 %, medan Grekland får öka med 25 %.

För att riva hindren mot en rationell klimatpolitik måste EU få ökad makt över den nationella klimatpolitiken. En europeisk miniminivå för koldioxidavgift är ett första steg. Trots att samtliga partier säger sig förespråka en sådan är Sverige i realiteten en av de värsta bromsklossarna mot en sådan utveckling. Skälet är att socialdemokrater och moderater har bildat en ohelig allians och vägrar låta EU:s beslutsregler förändras så att beslut om miljöskatter kan fattas med majoritet. Eftersom enighet krävs kommer det medlemsland som har lägst miljöambition att stoppa en rationell klimatpolitik. Risken är stor att problemen ökar när nya medlemmar med stor kolproduktion får vetorätt. Det är därför angeläget att regeringen snabbt ändrar sin inställning och börjar driva frågan om ekonomiska styrmedel i klimatpolitiken på EU-nivå.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Energibeskattning, allmänt, punkt 1 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om energibeskattning, allmänt. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk385, 2003/04:U254 yrkande 7, 2003/04:N224 yrkande 3, 2003/04:N263 yrkande 1, 2003/04:N343 yrkande 2 och 2003/04:N413 yrkandena 4–6, 15 och 17 och avslår motionerna 2003/04:Sk215, 2003/04:Sk341, 2003/04:Sk345, 2003/04:Sk417, 2003/04:Sk456 yrkandena 1 och 2, 2003/04:MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, 2003/04:MJ472 yrkande 3, 2003/04:MJ474 yrkande 4, 2003/04:N287 yrkande 2, 2003/04:N290 yrkande 3, 2003/04:N342 yrkandena 2 och 4–6, 2003/04:N413 yrkande 16 och 2003/04:N415 yrkande 3.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att Sverige behöver ett nytt energiskattesystem där skatter och miljöavgifter utformas med hänsyn till förhållanden i omvärlden i syfte att näringslivets konkurrenskraft inte skall försämrats och sysselsätt-

ningen hotas. Systemet skall vara långsiktigt och utformas så att miljöbelastningen minimeras och tillgången till billig energi framställd under trygga och säkra förhållanden säkerställs.

Kostnadsskillnaden mellan elproduktion baserad på förnybara energikällor och konventionell fossilbaserad elproduktion är fortfarande betydande. Både bioenergin, vindkraften och den småskaliga vattenkraften är beroende av statligt stöd.

Det svenska energiskattesystemet är extremt komplext och svåröverblickbart, och vi anser att det är dags att ta ett helhetsgrepp och presentera ett uthålligt skattesystem där goda miljöegenskaper, hög energieffektivitet och verkningsgrad vid elproduktionen premieras. Vi anser att konkurrenssnedvridande produktionsskatter bör avvecklas. En avtrappning av effektskatten på kärnkraft bör påbörjas snarast. En övergång till konsumtionsbeskattning är en möjlig finansieringsväg – det finns dock andra möjligheter.

Regeringen bör genom förhandlingar med Danmark och andra kraftproducerande länder införa en miljöavgift på importerad kolkraft. Vi har länge drivit kravet att EU skall vara mer handlingskraftigt på miljöområdet. Ett viktigt steg i den riktningen är att beslut om miljöavgifter skall kunna tas med kvalificerad majoritet. Hittills har det varit omöjligt att driva igenom t.ex. en gemensam minimnivå för koldioxidavgifter. Den svenska regeringen har konsekvent motsatt sig en förändring, med hänvisning till att skattefrågor är en nationell angelägenhet. Vi anser att miljöfrågor är gränsöverskridande problem som bör hanteras i ett internationellt sammanhang.

Vi anser att Sverige skall verka för en global överenskommelse om minimiavgifter på koldioxidutsläpp. Strävan bör vara att även inkludera flygbränsle i en sådan överenskommelse. Sverige bör agera för en fördjupad fortsatt diskussion mellan EG-kommissionen och International Civil Aviation Organization (ICAO) för att utreda möjligheterna till en sådan överenskommelse.

Den svenska kraftvärmebeskattningen har medfört en bristande lönsamhet, och många energiföretag har avvaktat med sina investeringar. Utan en stark tydlighet från regering och riksdag om kraftvärmens långsiktiga förutsättningar skapas inte förutsättningar för att ersätta kolkraften på elmarknaden.

Naturgasen kan med fördel användas inom industrin och för att tillgodose behovet av lokalt producerad el. Naturgas har en lägre miljöbelastning jämfört med olja och kol och kan med fördel användas inom kraftvärmeproduktionen men även inom fordonssektorn. Vi anser att det är viktigt att naturgasen får stabila och långsiktiga förutsättningar för att kunna vara konkurrenskraftig inte minst i skattehänseende.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Energibeskattning, allmänt, punkt 1 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om energibeskattning, allmänt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ474 yrkande 4 och avslår motionerna 2003/04:Sk215, 2003/04:Sk341, 2003/04:Sk345, 2003/04:Sk385, 2003/04:Sk417, 2003/04:Sk456 yrkandena 1 och 2, 2003/04:U254 yrkande 7, 2003/04:MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, 2003/04:MJ472 yrkande 3, 2003/04:N224 yrkande 3, 2003/04:N263 yrkande 1, 2003/04:N287 yrkande 2, 2003/04:N290 yrkande 3, 2003/04:N342 yrkandena 2 och 4–6, 2003/04:N343 yrkande 2, 2003/04:N413 yrkandena 4–6 och 15–17 och 2003/04:N415 yrkande 3.

Ställningstagande

Centerpartiet vill se en grön skatteväxling i Sverige som har raka rör mellan höjda miljöskatter och sänkta arbetsgivaravgifter. Förändringar av energibeskattningen måste dessutom göras med utgångspunkt i att underlätta ett system för handel med utsläppsrättigheter. Den nuvarande skatteväxlingen inriktas på att höja miljöskatterna för hushållen och i motsvarande grad sänka inkomstskatterna. Detta innebär att regeringen och samarbetspartierna förstärker den befintliga skillnaden i miljöbeskattning mellan hushåll och industri och att det därmed blir svårare att införa ett system med handel med utsläppsrätter som omfattar alla klimatpåverkande koldioxidutsläpp.

Centerpartiet anser att den gröna skatteväxlingen skall utformas så att handeln med utsläppsrättigheter underlättas genom att industrins skattenedsättning successivt minskas. När det finns ett system för handel med utsläppsrätter som omfattar alla branscher och även hushållen kan koldioxidskatten slopas. För de branscher eller företag som drabbas extremt hårt av en skatteväxling eller introduktion av handel med utsläppsrätter anser vi att det skall finnas möjlighet att teckna långsiktiga avtal om minskad miljöpåverkan i utbyte mot skattelättnader.

Vad ovan anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Energibeskattning, allmänt, punkt 1 (mp)

av Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om energibesättning, allmänt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04: MJ401 yrkandena 2, 3, 7, 16, 17 och 21, bifaller delvis motion 2003/04: Sk456 yrkandena 1 och 2 och avslår motionerna 2003/04: Sk215, 2003/04: Sk341, 2003/04: Sk345, 2003/04: Sk385, 2003/04: Sk417, 2003/04: U254 yrkande 7, 2003/04: MJ472 yrkande 3, 2003/04: MJ474 yrkande 4, 2003/04: N224 yrkande 3, 2003/04: N263 yrkande 1, 2003/04: N287 yrkande 2, 2003/04: N290 yrkande 3, 2003/04: N342 yrkandena 2 och 4–6, 2003/04: N343 yrkande 2, 2003/04: N413 yrkandena 4–6 och 15–17 och 2003/04: N415 yrkande 3.

Ställningstagande

Miljöpartiet vill skatteväxla 100 miljarder på tio år och åtminstone höja koldioxidskatten med 15 öre per år. Effekten av koldioxidskattehöjningen bör efter några år utvärderas i relation till klimatmålet. Den fortsatta gröna skatteväxlingen måste få slå igenom även på drivmedel, och nedsättningen för den lätta industrin måste minska. Utgiftsposten är en mycket liten del av företagets omsättning som lätt kan minskas genom energieffektivisering och bränslebyte eller kompenseras genom sänkta skatter på arbete. För den energiintensiva industrin är bilden mer komplicerad. En möjlig lösning är att energiintensiva företag erbjuds nedsättning mot att de tecknar långsiktiga avtal med staten.

Miljöpartiet anser vidare att elproduktion bör beläggas med koldioxidskatt. Striktare föreskrifter för gödselhantering behövs också för att minska lustgasutsläppen. NO_x-avgiften bör breddas till att också omfatta lustgas, N₂O, i anläggningar som omfattas av systemet. Frågan bör snarast utredas, och det bästa vore om NO_x-systemet omformas till en skatt, och att även lustgas beskattas. Det är principiellt att föredra framför det nuvarande systemet.

Ett förslag som har diskuterats gäller möjligheterna att införa en gränsjusterad koldioxidskatt som kan lyftas av vid export och läggas på vid import. Det är en skatt som belastar inhemska och importerade produkter lika, men ändå ger möjligheter att inom landet eller ländergruppen hålla en avsevärt högre ambitionsnivå.

Miljöpartiet anser att regeringen bör utreda hur en gränsjusterad koldioxidskatt kan utformas i enlighet med EU:s respektive WTO:s regler och, om det visar sig nödvändigt, föreslå förändringar i EU:s respektive WTO:s regler som skulle möjliggöra en sådan skatt. Ett särskilt lämpligt specialfall är möjligheterna att belägga såväl inhemska som importerad el med koldioxidskatt. Ett förslag som har diskuterats är möjligheten att införa en generell koldioxidskatt som utgår från att elen producerats med den minst effektiva kolkondensstekniken. Skatten skulle omfatta all el som distribueras i det svenska nätet och medge återföring om distributören kan lämna certifikat som visar att elen producerats med teknik och bränslen som medför lägre koldioxidutsläpp,

oavsett i vilket land det har skett. Miljöpartiet anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för en sådan koldioxidskatt på el med möjlighet till återföring.

Miljöpartiet anser slutligen att torv skattemässigt skall behandlas som ett fossilt bränsle eftersom det i rapporteringen till klimatkonventionen räknas så.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibesättning, punkt 2 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibesättning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk204, 2003/04:Sk350 yrkande 2, 2003/04:Sk393, 2003/04:MJ476 yrkande 10 och 2003/04:N344 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk306 yrkande 2, 2003/04:Sk369, 2003/04:Sk392, 2003/04:Sk399, 2003/04:Sk401 yrkandena 1–3, 2003/04:MJ285 yrkande 3, 2003/04:MJ333 yrkande 1, 2003/04:MJ399 yrkandena 5, 14 och 15, 2003/04:MJ406 yrkande 1, 2003/04:MJ431 yrkande 17 och 2003/04:MJ473 yrkande 3.

Ställningstagande

Moderata samlingspartiet anser att höstens uppgörelse mellan regeringen och stödpartierna om höjd skatt på diesel, bekämpningsmedel och el är mycket negativ för jord- och skogsbruket. Det finns visserligen plusposter i uppgörelsen, men totalt sett så kan man se jord- och skogsbruket som förlorare i uppgörelsen. Regeringen utlovar kompensation men säger inte när och inte med hur mycket. Totalt innebär uppgörelsen höjda kostnader för jord- och skogsbruk med ca 70–80 miljoner kronor per år. De svenska produktionsskatterna innebär betydande konkurrensnackdelar gentemot andra EU-länder. Enligt LRF är den svenska dieselskatten för jord- och skogsbruk tre gånger högre än genomsnittet för europeiska länder och fem respektive tio gånger högre än i Finland och Danmark. Försämringar för jordbruksföretag får även negativa återverkningar på andra delar av samhällsekonomin t.ex. livsmedelsindustrin. Redan i regeringsförklaringen år 2000 fick bönderna löftet att man skulle göra något åt de skatter som särskilt drabbar jordbruket. Den nu genomförda höjningen går inte ihop med statsministerns tal om tillväxt.

Vi moderater vill sänka jordbrukets skatt på diesel och ta bort den helt på växtnäring och växtskyddsmedel. Vi föreslår att dieselskatten sänks till 0,53 kr per liter för jordbruksmaskiner, skogsmaskiner och arbetsredskap.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattningspunkt 2 (fp)

av Gunnar Andréén (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattningspunkt. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04: MJ431 yrkande 17 och avslår motionerna 2003/04: Sk204, 2003/04: Sk306 yrkande 2, 2003/04: Sk350 yrkande 2, 2003/04: Sk369, 2003/04: Sk392, 2003/04: Sk393, 2003/04: Sk399, 2003/04: Sk401 yrkandena 1–3, 2003/04: MJ285 yrkande 3, 2003/04: MJ333 yrkande 1, 2003/04: MJ399 yrkandena 5, 14 och 15, 2003/04: MJ406 yrkande 1, 2003/04: MJ473 yrkande 3, 2003/04: MJ476 yrkande 10 och 2003/04: N344 yrkande 2.

Ställningstagande

Folkpartiet har länge ansett att jordbruket skall behandlas som en näring bland andra och följaktligen beskattas därefter. Folkpartiet delar inte regeringens uppfattning att man bör koppla miljöskatter, t.ex. skatt på kvävegödning, med direkta återföringar av pengarna till näringen. Grön skatteväxling bör i stället innebära att man tar bort skadliga skatter. De åtgärder man vill göra inom landsbygdsutveckling skall i stället vägas samman med övriga utgifter i stadsbudgeten. Vi anser vidare att man borde pröva en ny metod för avgifter på kväve från jordbruket, nämligen att beskatta läckaget från åkrarna och inte kvävepåförseln. I enlighet med vår grundsyn om att förorenaren skall betala anser vi att en skatt skall utgå utifrån vad jorden släpper ifrån sig. Vi vill därför införa en utsläppsavgift, enligt den modell som utformats i bl.a. Danmark och Holland. Regeringen borde tillsätta en utredning med uppdrag att utreda hur en sådan utsläppsavgift skulle kunna utformas.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

8. Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattningspunkt 2 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattnings. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ399 yrkandena 5, 14 och 15, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk306 yrkande 2, 2003/04:Sk369, 2003/04:Sk401 yrkandena 1–3 och 2003/04:MJ333 yrkande 1 och avslår motionerna 2003/04:Sk204, 2003/04:Sk350 yrkande 2, 2003/04:Sk392, 2003/04:Sk393, 2003/04:Sk399, 2003/04:MJ285 yrkande 3, 2003/04:MJ406 yrkande 1, 2003/04:MJ431 yrkande 17, 2003/04:MJ473 yrkande 3, 2003/04:MJ476 yrkande 10 och 2003/04:N344 yrkande 2.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att Sverige inom EU skall driva frågan om harmonisering av jordbrukets skatter och avgifter i syfte att åstadkomma likvärdiga konkurrensförhållanden. De svenska böndernas skatteryggsäck i form av bl.a. höga dieselskatter måste lyftas av. När det gäller bekämpningsmedel anser vi att regeringen i samband med den senaste höjningen i stället borde ha avvaktat remissomgången och därefter lagt fram ett förslag om en differentierad skatt på bekämpningsmedel, med oförändrat totalt skatteuttag. Regeringen har svikit löftet om att återföra skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel till näringen. Vi anser att det krävs ytterligare forskning, utveckling, utbildning, information och andra insatser för att minska användningen av kemiska bekämpningsmedel. I vårt budgetalternativ anslag vi 150 miljoner kronor mer än regeringen för återföring av skatt på handelsgödsel och bekämpningsmedel.

Kristdemokraterna anser vidare att koldioxidskatten för växthusodlingen skall avvecklas eller åtminstone reduceras till i nivå med konkurrentländernas beskattning, i avvaktan på ett enhetligt beskattningssystem i EU. Den nuvarande 0,8-procentsregeln bör avskaffas eftersom den har en del negativa effekter, t.ex. kan företag som utnyttjar alternativa energikällor drabbas av en ökad skattebelastning på den återstående fossila bränsleanvändningen. Systemet dränerar växthusföretagen på viktigt kapital som behövs för att stärka lönsamheten och öka förutsättningarna för energibesparande och energieffektiviserande investeringar. I avvaktan på en acceptabel beskattningsmodell anser vi att näringen på något sätt bör kompenseras för denna konkurrensnackdel, och i vårt budgetalternativ föreslog vi att 20 miljoner kronor skulle återföras till näringen genom ett nyinrättat anslag.

Vi vill även peka på brister i den nuvarande lagstiftningen när det gäller det administrativa förfarandet för växthusodlingens energiskattenedsättning. Genom systemet med skattebefriade förbrukare får växthusföretagen göra en preliminär skattenedsättning direkt på fakturan vid bränsleleveranser. Nedsättning kan bara göras för den värme som avses utnyttjas för växthusuppvärmning men inte för andra lokaler. En ändring av reglerna behövs på denna punkt.

Kristdemokraterna anser slutligen att växthusodlingens elanvändning bör undantas från minimiskatten på el enligt energiskattedirektivet.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

9. Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattningspunkt 2 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibeskattningspunkt 2. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk392, 2003/04:Sk393, 2003/04:Sk399, 2003/04:Sk401 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk406 yrkande 1 och 2003/04:Sk473 yrkande 3 och avslår motionerna 2003/04:Sk204, 2003/04:Sk306 yrkande 2, 2003/04:Sk350 yrkande 2, 2003/04:Sk369, 2003/04:Sk393, 2003/04:Sk399, 2003/04:Sk401 yrkandena 4 och 5, 2003/04:Sk431 yrkande 1, 2003/04:Sk476 yrkande 10 och 2003/04:Sk476 yrkande 2.

Ställningstagande

Centerpartiet anser att om svenska lantbrukare skall kunna producera livsmedel till rimliga priser måste de få samma villkor som lantbrukare i övriga EU. De nuvarande höga skatterna och avgifterna gör att det svenska jordbruket konkurreras ut. Enligt Centern är det därför rimligt att

- sänka dieselskatten för jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner till jämförbar EU-nivå,
- ta bort kväveskatten på handelsgödsel nu,
- införa enklare regler och minskad byråkrati, exempelvis genom att återbetalningen av skatten på el- och eldningsolja kan ske i samband med momsredovisningen,
- införa lika socialförsäkringar för egenföretagare som för anställda,
- betala ut EU-ersättningarna senast den 30 november,
- underlätta generationsväxlingarna för företagare.

Lönsamheten i svenskt jordbruk är helt otillräcklig sett utifrån investeringsbehov men även i förhållande till en rimlig ersättning för brukarnas eget arbete och eget kapital. För att ge svenskt jordbruk likvärdiga konkurrensvillkor, framtidstro och möjlighet att delta i omställningen mot ett ekologiskt hållbart samhälle måste ovannämnda åtgärder vidtas snarast.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

10. Åkerinäringen, punkt 3 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åkerinäringen. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Fi308 yrkande 10 och 2003/04:Sk308 yrkandena 1 och 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk323 och 2003/04:Sk390.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att svensk åkerinäring lider svårt av de konkurrensförhållanden som gäller för svenska företag jämfört med övriga EU. För svenskt vidkommande är det främst konkurrensen med danska och holländska åkare som är kännbar, men även länder som Polen har andra villkor än de som gäller i Sverige. Åkerinäringen har visat att man behöver minska den totala kostnaden med ca 20 % för att svenska inrikesåkerier skall kunna konkurrera med bl.a. danska åkerier. Näringen har föreslagit sänkta sociala kostnader, sänkt energiskatt på miljöklass 1-diesel med 50 öre/liter samt sänkt fordonsskatt till EU:s miniminivå för de fordonskombinationer som inte har denna nivå på skatt i dag. Man vill vidare ytterligare sänka skatten för fordon med luftfjädring eller motsvarande. Kristdemokraterna anser att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan för att skapa lika villkor mellan svensk och utländsk åkerinäring. Vi har föreslagit en sänkning av dieselskatten med 25 öre/liter (31 öre inklusive moms) fr.o.m. den 1 juli 2005.

Tyskland har beslutat att införa vägtullar för lastbilstrafiken men det är i dag omöjligt att anskaffa och montera mätare för att registrera vägtullarna. Regeringen bör skyndsamt agera för att möjliggöra installationer av dessa mätare i Sverige och för att det införs ett enhetligt system i hela EU.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

11. Åkerinäringen, punkt 3 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åkerinäringen. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk323 och 2003/04:Sk390 och avslår motionerna 2003/04:Fi308 yrkande 10 och 2003/04:Sk308 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Svensk åkerinäring kan inte konkurrera på samma villkor i grannländerna. De svenska åkarna har högre vägs katt och drivmedelsskatt och skall iakttä viktiga krav på arbets- och vilotid. De utländska lastbilstransporterna genom landet har ökat mycket under senare år, och en hög andel belastas inte av de svenska skatterna. Det nuvarande vägavgiftssystemet är konstruerat så att utländska transporter ofta väljer de mindre länsvägarna för att på så sätt komma undan vägavgift. Utvecklingen är oroande eftersom vägarna redan i dag är eftersatta vad gäller underhåll och trafiksäkerhet. Regelverket borde vara utformat så att det inte driver över transporter till mindre vägar. I Tyskland har man planer på att införa en kilometerskatt för tunga lastbilar som främst är avsedd för utländska lastbilar. De tyska åkarna får kompensation. Centerpartiet anser att det måste finnas ett sätt att avgiftsbelägga tunga utländska transporter även i Sverige t.ex. genom att ta ut vägavgift efter det antal kilometer de kör i vårt land, eller en avgift efter den tid de vistas i vårt land. Centern utgår från att Vägtrafikskatteutredningen som för närvarande ser över frågan presenterar en lösning på ovanstående problem.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

12. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om drivmedels- och fordonsskatt. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk208, 2003/04:Sk236 och 2003/04:Sk344 och avslår motionerna 2003/04:Sk232, 2003/04:Sk319, 2003/04:Sk324, 2003/04:Sk334, 2003/04:Sk374 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk381, 2003/04:Sk402, 2003/04:T472 yrkande 2, 2003/04:T560 yrkande 5, 2003/04:T563 yrkande 6, 2003/04:T564 yrkande 22 och 2003/04:N345 yrkande 6.

Ställningstagande

Moderata samlingspartiet anser att den höga bensinskatten slår hårt mot alla som bor där allmänna kommunikationer inte kan användas för nödvändiga transporter. Den drabbar inte bara barnfamiljer i glesbygd, som tvingas ha två bilar, utan också pensionärer och många andra. Det är nödvändigt att successivt sänka både bensinskatten och fordonsskatten på dieslbilar. Under de senaste åren har det utvecklats nya avancerade typer av dieselmotorer som är mycket bränslesnåla och samtidigt ger låga utsläpp av hälso- och miljöfarliga avgaser. Kombinationen av nya dieselljor och nya dieselmotorer innebär ett överlägset alternativ som inte längre bör missgynnas i fråga om beskattning.

Hittills har en oförsvarligt liten del av de samlade fordonsrelaterade skatterna och avgifterna återförts till investeringar i vägar, annan infrastruktur och trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

13. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om drivmedels- och fordonsskatt. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk319, 2003/04:Sk334, 2003/04:Sk381, 2003/04:T560 yrkande 5, 2003/04:T563 yrkande 6 och 2003/04:N345 yrkande 6 och avslår motionerna 2003/04:Sk208, 2003/04:Sk232, 2003/04:Sk236, 2003/04:Sk324, 2003/04:Sk344, 2003/04:Sk374 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk402, 2003/04:T472 yrkande 2 och 2003/04:T564 yrkande 22.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att bensinpriset är ett stort bekymmer för hushåll som är beroende av lång bilpendling, särskilt i glesbygd. Kristdemokraterna föreslår en generell sänkning av skatten på diesel med 1 kr litern över hela riket. För att jämställa diesel och bensin inom stödområde A föreslår vi en skattesänkning med 25 öre på bensin inom detta område. Det motsvarar 31 öre lägre pris per liter inklusive moms. En differentiering av drivmedelsskatten innebär en större rättvisa mellan glesbygden och övriga landet. En djupstudie bör göras i syfte att hitta en modell för hur en differentiering av drivmedelsskatten kan utformas. Regeringen bör gör något åt de höga bensinkostnaderna. Det finns flera vägar att gå: höjda reseavdrag, regionala skatter eller andra förändringar av skatten.

Trafiken på de statliga vägarna ökar kraftigt, inte minst den tunga trafiken. För att närmare koppla användningen av vägnätet till kostnaderna bör en del av energiskatten på drivmedel omvandlas till en väg hållningsavgift. På sikt bör detta innebära att vägunderhållet bättre överensstämmer med behoven. Kristdemokraterna anser att regeringen skyndsamt bör utreda frågan.

Hela vägtrafikbeskattningen utreds för närvarande. Kristdemokraterna anser att beskattningen i så stor utsträckning som möjligt bör läggas på de utsläpp som faktiskt sker. Därför vill vi minska energiskatten på bränslen och i stället beskatta de utsläpp som förbränningen av bränslena ger upphov till. Vi vill ha en fordonsbeskattning som utgår från vilken miljöpåverkan fordonet har och därvid inte göra någon skillnad mellan bensin- och dieseldrivna bilar. Skrotningspremien bör höjas för att uppmuntra till en snabb förnyelse av

bilparken. Vårt förslag innebär alltså höjda punktskatter på dieselolja och sänkt fordonsskatt på dieselbilar. Vår beskattningsmodell förutsätter ett undantag för yrkestrafiken. Regeringen bör återkomma med förslag till ny beskattningsmodell enligt det ovan sagda.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

14. Drivmedels- och fordonsskatt, punkt 4 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om drivmedels- och fordonsskatt. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:T564 yrkande 22, bifaller delvis motionerna 2003/04:Sk232 och 2003/04:Sk324 och avslår motionerna 2003/04:Sk208, 2003/04:Sk236, 2003/04:Sk319, 2003/04:Sk334, 2003/04:Sk344, 2003/04:Sk374 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk381, 2003/04:Sk402, 2003/04:T472 yrkande 2, 2003/04:T560 yrkande 5, 2003/04:T563 yrkande 6 och 2003/04:N345 yrkande 6.

Ställningstagande

Centerpartiet har som mål att inga fossildrivna bilar skall få säljas i Sverige efter år 2015. Det gäller att i tid skapa incitament för en övergång till mer miljövänliga alternativ. I dag är el- och hybridfordon befriade från fordonsskatt under de fem första åren. Dessutom har sådana bilar t.o.m. beskattningsåret 2005 ett 40 % lägre förmånsvärde än motsvarande konventionella bilar. För vissa andra fordon avsedda för alternativa drivmedel är förmånsvärdet sänkt med 20 %. Fordonsskatten bör helt avskaffas för dessa bilar.

Centerpartiet anser vidare att tiden är mogen att göra en översyn av skillnaden i skatteregler för diesel- och bensinfordon. Moderna dieselfordon är bättre från miljösynpunkt än äldre fordon. I översynen bör också ingå att formulera förslag till skatteregler som gynnar låg bränsleförbrukning, låg miljöbelastning och miljöanpassade drivmedel.

Centerpartiet anser att bilen är ett viktigt transportmedel speciellt för landsortsboende och strävar efter att sänka kostnaderna för användandet samtidigt som miljömålen skall uppnås. Det kan ske med teknikförbättringar, förändrade bränslen och skattebefrielse av miljövänliga drivmedel. För dem som arbetspendlar är dessutom reseavdragen ett instrument. I Centerpartiets budgetalternativ finns därför förslag om en högre skattekompensation för arbetsresor.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15. Alternativa drivmedel, punkt 5 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alternativa drivmedel. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk250 och 2003/04:MJ407 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk428, 2003/04:MJ413 yrkande 2 och 2003/04:N328 yrkande 24.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser att regionalpolitiken under många år åsidosatts och att infrastruktursatsningar uteblivit. Utarmningen av landsbygden fortsätter och krisen håller på att permanentas. Bra kommunikationer är en förutsättning för att hela landet skall kunna leva och utvecklas. Höjda drivmedelsskatter eller försämrat vägunderhåll slår hårt mot landsbygdsbor. Ofta motiveras skattehöjningarna på drivmedel med att miljön kräver det. Vi anser att användningen av miljövänligare bränslen är ett bättre alternativ till skattehöjningar och att det är hög tid att regeringen stimulerar användningen av alternativa drivmedel. För att fordonsgas skall bli attraktivt som alternativbränsle krävs ett heltäckande nät av tankställen. Det är viktigt att statsmakterna ger rätt signaler så att den utveckling som nu är på väg kan accelerera. Det är fråga om stimulanser till fordonstillverkare och rimliga skattevillkor. Volvo satsar nu hårt på utvecklingen av fordonsgasdrivna fordon för såväl den nationella som den internationella marknaden, och de måste fortsatt ges incitament att satsa på detta.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

16. Alkohol- och tobaksbeskattning, punkt 6 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alkohol- och tobaksbeskattning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk348 yrkande 1 och 2003/04:So422 yrkande 8 och avslår motionerna 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk349 yrkande 2,

2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11, 2003/04:So411 yrkande 2, 2003/04:So576 yrkande 4, 2003/04:So577 yrkande 16 och 2003/04:So645 yrkande 2.

Ställningstagande

Moderata samlingspartiets alkoholpolitik förutsätter en kombination av samverkande åtgärder. Samhällets åtgärder för att hålla nere skadlig alkoholkonsumtion och missbruk måste öka och finna nya, mer effektiva former samtidigt som bl.a. den legala alkoholens tillgänglighet ökas och alkoholskattorna sänks i syfte att minska införseln av alkohol, hindra fortsatt export av skattebasen och bekämpa den alkoholrelaterade kriminaliteten. Regeringens linje handlar främst om relativt verkningslösa insatser som inte tar hänsyn till de förändrade förutsättningar som råder efter Öresundsbronns öppnande, de kraftiga skattesänkningarna i våra grannländer, EU-utvidgningen och efter att Sveriges undantag från EU:s privatinförselregler upphört.

Enligt uppgifter finns ungefär hälften av all sprit som konsumeras i landet inte med i den vanliga alkoholstatistiken. Den kan vara illegalt tillverkad, smugglad eller lagligt införd av privatpersoner. Inte minst de sänkta alkoholskatterna i Danmark och i Finland sätter press på Sverige. Om prisskillnaderna i jämförelse med omvärlden ökar ytterligare från de redan kritiska nivåerna blir innebörden att en mycket stor del av den alkohol som konsumeras i Sverige beskattas utomlands, vilket måste bedömas orimligt bl.a. ur statsfinansiell synpunkt. Den nuvarande utvecklingen innebär därutöver att svenska hushåll bygger upp stora lager av alkoholprodukter i sina hem, något som i sin tur kan öka alkoholkonsumtionen än mer. En omprövning av den svenska politiken ter sig därför väl motiverad eftersom regeringens folkhälsomål hotas av den ovan beskrivna alkoholinförseln och regeringens underlåtenhet att vidta nödvändiga åtgärder. Vi anser att det är nödvändigt att sänka alkoholskatterna för att stoppa den angivna utvecklingen och att säkerställa att skattebasen inte exporteras.

Utvecklingen medför vidare att arbetstillfällena slås ut i bryggeribranschen. De svenska bryggerierna arbetar under orättvisa konkurrensförhållanden. Det märks genom att flera bryggerier har tvingats stänga eller minska antalet anställda. Ölskatten i Sverige är avsevärt högre än i omvärlden. Privatinförsel av öl ökar och är nu lika stor som Systembolagets försäljning av starköl. För att komma åt missförhållandena vad gäller konkurrens och okontrollerad införsel föreslår vi att skatten på öl med en alkoholhalt över 2,8 % sänks kraftigt.

Sammanfattningsvis anser vi att det med hänsyn till vad som gäller i vår omvärld inte längre går att begränsa alkoholkonsumtionen genom hög skatt och ett högt pris på alkohol. Som vi ovan angivit är det andra, mer offensiva åtgärder som måste till, inte minst en verkningsfull kampanj för alkoholfria miljöer och saklig information om alkoholens olika sidor när det gäller bruk och missbruk.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

17. Alkohol- och tobaksbeskattning, punkt 6 (fp)

av Gunnar Andrén (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alkohol- och tobaksbeskattning. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11 och avslår motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk348 yrkande 1, 2003/04:Sk349 yrkande 2, 2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So411 yrkande 2, 2003/04:So422 yrkande 8, 2003/04:So576 yrkande 4, 2003/04:So577 yrkande 16 och 2003/04:So645 yrkande 2.

Ställningstagande

Folkpartiet anser att det viktigaste som kan göras för att begränsa folkhälso-skadorna av alkoholkonsumtionen, vid sidan av detaljhandelsmonopolet, är att sträva efter att upprätthålla den aktiva prispolitiken så långt det är möjligt. Alkoholskatterna i de nordiska länderna och i Storbritannien och Irland är högre än i flertalet andra EU-länder men motsvarar bara en del av alkoholens belastning på samhällsekonomin. Vi är medvetna om att regeringens misslyckande vad gäller införselreglerna kan göra det svårt att långsiktigt ha kvar alkoholskatterna på nuvarande nivå. Stora skattesänkningar på alkohol kommer att innebära medicinska och samhällsekonomiska skador.

Folkpartiet anser att EU:s regler och gränshandelns tryck gör det till ett svenskt intresse att verka för att miniminivåerna för alkoholbeskattningen inom EU höjs. Miniminivåerna är för närvarande från folkhälsosynpunkt löjligt låga, och för vin är minimiskatten fortfarande noll.

Alkoläsk är sprit eller vin som späts ut med söt läskedryck eller liknande. Dryckerna är ofta mycket lättdruckna och försäljningen riktas framför allt till ungdomar. Vissa typer av alkoläsk kallas för cider eftersom skatten på cider är lägre än skatten på sprit. För att hindra att alkoläsk beskattas lägre än den råvara drycken egentligen består av, anser vi att ordet cider enbart bör få användas om jästa äppel- eller pärondrycker. Folkpartiet anser att Sverige inom EU bör verka för en tydlig definition av alkoläsk och att all alkoläsk beskattas enligt en gemensam skattesats.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

18. Alkohol- och tobaksbeskattning, punkt 6 (kd)

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alkohol- och tobaksbeskattning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:So577 yrkande 16 och 2003/04:So645 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk348 yrkande 1, 2003/04:Sk349 yrkande 2, 2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11, 2003/04:So411 yrkande 2, 2003/04:So422 yrkande 8 och 2003/04:So576 yrkande 4.

Ställningstagande

Kristdemokraterna anser den senaste tidens utveckling på alkoholområdet är dystert och oroande. Svenskarnas alkoholkonsumtion har under de senaste tio åren ökat kraftigt och motsvarar i dag den höga konsumtion vi hade för 100 år sedan. Grundskoleelevers alkoholkonsumtion har också ökat under samma tid. Ökningen av totalkonsumtionen kommer sannolikt snart att synas i statistiken som alkoholskador bland såväl vuxna som ungdomar. Vi anser att det är viktigt att familjens betydelse för barnets utveckling i större utsträckning tas i beaktande när man diskuterar förebyggande arbete inom alkoholpolitiken.

Kristdemokraterna anser att Sverige skall hålla fast vid en restriktiv alkoholpolitik och intensifiera och förändra insatserna för att minska totalkonsumtionen. Problemen och utmaningarna är komplexa och kräver ett brett angreppssätt inom olika samhällsområden. Vi föreslår att det inrättas en parlamentarisk samrådsgrupp över partigränserna för att öka möjligheterna att minska alkoholkonsumtionen.

Kristdemokraterna vill att Sverige verkar för att skattenivån inom EU höjs eftersom skatteharmoniseringen inom EU hotar den svenska alkoholpolitiken. Minimiskatterna på alkohol är alltför låga, särskilt för vin och öl. Vin behöver inte belastas med någon som helst skatt. Normalt håller öl en lägre alkoholkoncentration än vin, varför minimiskattereglerna redan på den grunden kan ifrågasättas. Det är en viktig svensk uppgift att verka för att EU inför och tillämpar regler som minskar den alltför höga och skadliga alkoholkonsumtionen. Sverige bör göra en framställan till EU om att det införs en positiv minimiskatt på vin och att punktskatterna höjs för samtliga slag av alkoholdrycker i relation till alkoholstyrkan.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

19. Alkohol- och tobaksbeskattning, punkt 6 (v)

av Per Rosengren (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alkohol- och tobaksbeskattning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk349 yrkande 2 och 2003/04:So645 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk348 yrkande 1, 2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11, 2003/04:So411 yrkande 2, 2003/04:So422 yrkande 8, 2003/04:So576 yrkande 4 och 2003/04:So577 yrkande 16.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att den svenska alkoholpolitiken sakta men säkert håller på att malas sönder av näringspolitiska intressen i EU. Svensk alkoholpolitik bygger på en kunskap om den förödelse alkoholen skapade i slutet av 1800-talet då totalkonsumtionen av alkohol sköt i höjden. Det skapade en grund för gemensamma motkrafter inom arbetarrörelsen, nykterhetsrörelsen och frikyrkorna. Människan skulle vara fri från förtryck – om det så var alkohol, arbetsgivare eller präster som utgjorde förtrycket. Modellen för den sedermera så framgångsrika alkoholpolitiken bygger på att alkoholfrågan ses som en folkhälsofråga. I jämförelse med andra länder har Sverige haft ett lågt antal alkoholrelaterade skador och missbrukare.

Vänsterpartiet anser att EU:s inflytande på den svenska alkoholpolitiken har varit katastrofalt. Alkoholskatterna har tvingats ned, införselkvoterna höjts och förbudet mot alkoholreklam har begränsats. Vi menar att den risk som det innebär att gränshandeln i vissa områden ökar inte är skäl nog för att sänka alkoholskatterna. Det kommer snarare att leda till ytterligare konsekvenser för folkhälsan genom en ökning av den totala alkoholkonsumtionen.

Vänsterpartiet anser slutligen att Sverige tillsammans med övriga nordiska länder som är medlemmar i EU bör verka för att de nationella alkoholskatterna inte urholkas och att EU:s alkoholpolitik får en restriktiv, solidarisk och folkhälsopolitisk linje. Sverige bör göra en framställan till EU om att det införs en positiv minimiskatt på vin och att punktskatterna höjs för samtliga slag av alkoholdrycker i relation till alkoholstyrkan.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

20. Alkohol- och tobaksbeskattning, punkt 6 (mp)

av Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alkohol- och tobaksbeskattning. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:So411 yrkande 2 och 2003/04:So645 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sk201, 2003/04:Sk210, 2003/04:Sk228, 2003/04:Sk261, 2003/04:Sk296, 2003/04:Sk348 yrkande 1, 2003/04:Sk349 yrkande 2, 2003/04:Sk357, 2003/04:Sk371, 2003/04:So345 yrkandena 9 i denna del och 11, 2003/04:So422 yrkande 8, 2003/04:So576 yrkande 4 och 2003/04:So577 yrkande 16.

Ställningstagande

Miljöpartiet anser att alkoholen är en tickande ohälsobomb, förödande för människors välbefinnande, förödande för svensk ekonomi. Alkoholens samhällsekonomiska kostnader beräknas stiga mot 150 miljarder kronor per år, kostnader som hotar att tränga undan viktiga välfärdsreformer. Antalet rattfulla på våra vägar ökar. Detsamma gäller de alkoholrelaterade sjukdomarna. Nollkonsumtionen bland gravida kvinnor har övergivits och berusningsdrikande bland unga och barn ökar katastrofalt. Cider och alkoholisk har haft stor framgång på marknaden. En rapport visar att sju av tio butiker säljer folköl till minderåriga. I grannländerna sänks alkoholskatterna.

Den 1 januari 2004 upphörde Sveriges undantag från EU:s privatinförselregler och EU:s indikativa gränser började tillämpas. Den s.k. indikativa ransonen motsvarar ungefär 23,9 liter ren alkohol. Det räcker för cirka två och ett halvt års konsumtion för en genomsnittssvensk. Miljöpartiet anser att Sverige inte återigen får falla till föga och sänka skatten på alkohol. Sverige bör göra en framställan till EU om att det införs en positiv minimiskatt på vin och att punktskatterna höjs för samtliga slag av alkoholdrycker i relation till alkoholstyrkan.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

21. Privatinförsel av alkohol och tobak, punkt 7 (fp, kd)

av Gunnar Andrén (fp), Anne-Marie Ekström (fp) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om privatinförsel av alkohol och tobak. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:So345 yrkande 9 i denna del, 2003/04:So577 yrkande 14 och 2003/04:So645 yrkande 3 och avslår motionerna 2003/04:Sk313 och 2003/04:Sk342.

Ställningstagande

Den 1 januari 2004 upphörde Sveriges undantag från EU:s privatinförselregler och Sverige måste i fortsättningen tillämpa de indikativa nivåer för vad som skall betraktas som för ”personligt bruk”. Kvantiteterna är så stora att de är meningsfulla endast vid en förbrukning som medför alkoholberoende. Nuvarande införselmöjligheter främjar den illegala hanteringen.

Folkpartiet och Kristdemokraterna anser att införselreglerna strider mot grundprincipen för handel i unionen och att de på intet sätt behövs för att den inre marknaden skall fungera. Införselkvoterna av alkohol för privatpersoner från ett EU-land till ett annat är långt större än vad som kan anses vara en rimlig genomsnittskonsumtion. Sverige och andra länder måste i EU verka för lägre införselkvoter.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

22. Skatt på avfall, punkt 9 (fp)

av Gunnar Andrén (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatt på avfall. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:MJ472 yrkandena 27 och 28 och avslår motion 2003/04:Sk337.

Ställningstagande

Folkpartiet anser att avfallshierarkin skall gälla och att avfall i första hand skall återanvändas, i andra hand materialåtervinnas, i tredje hand energiutvinnas. I sista hand skall avfall deponeras. Man bör skilja på förbränning av sorterat avfall, vilket kan göras med bättre miljöhänsyn, och förbränning av osorterat avfall. Folkpartiet anser att beslut bör tas om att införa en differentierad skatt på förbränning. Skatten bör inte omfatta bibränsle. Skatten bör vara lägre än deponiskatten för att styra mot återanvändning och materialåtervinning. En förbränningsskatt gynnar fortsatt teknikutveckling inom återvinningsområdet. Samtidigt finns det tillfällen när förbränning är det bästa alternativet både från miljö- och samhällsekonomisk synpunkt. Det är viktigt att skatten är väl avvägd och gynnar en miljömässigt sund materialåtervin-

ning. Sorterat avfall bör vara helt eller delvis befriat från förbränningsskatt. Skattereglerna får inte gynna oljeförbränning på avfallsförbränningens bekostnad.

Folkpartiet anser slutligen att en utredning bör se över möjligheterna att införa en differentiering av deponiskatten beroende på avfallets innehåll av miljö- och hälsoskadliga ämnen.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

23. Skatt på naturgrus, punkt 10 (m)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatt på naturgrus. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:Sk206 och avslår motion 2003/04:Sk354.

Ställningstagande

Socialdemokraterna och Miljöpartiet genomförde i budgeten för 2003 en kraftig höjning av den s.k. naturgrusskatten. Skatten höjdes från 5 kr till 10 kr per ton. Höjningen kan tyckas vara en bagatell, men kraftiga reaktioner hörs exempelvis från åkare i norra Dalarna, där man ser att norska åkare kan jobba i området utan att beröras av naturgrusskatten. Enligt uppgifter är det ett 60-tal lastbilar och åkare i norra delen av Dalarna som berörs. Skatten bör halveras till tidigare nivå.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

24. Skatt på naturgrus, punkt 10 (mp)

av Barbro Feltzing (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skatt på naturgrus. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:Sk354 och avslår motion 2003/04:Sk206.

Ställningstagande

Ett av miljömålen är att minska naturgrus användningen i Sverige. Naturgrus används som ballastmaterial i bl.a. betong, för sandning av vägar, igenfyllnad av rörgravar, vägbygge m.m. Skatten på naturgrus höjdes förra riksdagsåret

från 5 kr per ton till 10 kr per ton. Miljöpartiet anser att det behövs tydliga signaler och ekonomiska incitament för att ersättningsmaterial skall kunna tas fram. Naturgruset kan inom de flesta områden ersättas med bergkross men det är svårt att ersätta naturgruset inom betongtillverkningen och speciellt 0-8-mm-fraktionen. Här krävs forskning och utveckling. Miljöpartiet vill införa en avgift på 2 kr per ton utöver skatten på 10 kr per ton som återförs till branschen för forskning och kunskapsuppbyggnad om ersättningsmaterial.

Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. **Energibesättning, allmänt, punkt 1 (mp)**

Barbro Feltzing (mp) anför:

Kärnkraften skall enligt ett flertal riksdagsbeslut avvecklas. Effektskatten bör successivt höjas så att avvecklingen kommer i gång.

2. **Jordbrukets och trädgårdsnäringens miljö- och energibesättning, punkt 2 (mp)**

Barbro Feltzing (mp) anför:

Om miljö kvalitetsmålen beträffande övergödning skall kunna uppnås måste åtgärder vidtas både internationellt och nationellt. För att minska läckaget av näringsämnen, främst kväve, är det viktigt med ett system som minskar kväveöverskott på åkern. Det verktyg som används i dessa sammanhang är växtnärbalanser: balansen mellan utförsel av växtnäring (genom produkter som lämnar gården och i form av läckage) och införsel (handelsgödsel, inköpt foder, fixering av luftkväve via baljväxter, nedfall från atmosfären). På djurgårdar är det inköpta fodret som har störst inverkan på växtnärbalansens tillförselsida. Naturvårdsverket har utvärderat skatten på handelsgödsel och ansåg att den bästa lösningen ur miljösynpunkt är att avgiftsbelägga utgående läckande kväve. Det är praktiskt svårt att mäta; Naturvårdsverket ansåg att det på kort sikt är enklast att lägga styrningen på ingående kväve. Naturvårdsverket uttalade sig inte angående den viktiga faktorn för kvävetillförsel, inköpt foder. En generell skatt på kväve som omfattar både handelsgödsel och foder har flera fördelar när det gäller kväveutlakning, men också beträffande andra kväverelaterade miljöproblem, t.ex. försurning orsakad av ammoniak samt det växthuseffektbidrag som avgång av dikväveoxid genererar. För svenskt vidkommande skulle det innebära en minskad belastning på haven med ca 7 000 ton. Sverige har börjat använda växtnärbalanser på gårdsnivå genom de växtodlingsplaner som ingår i det svenska systemet för återföring av handelsgödselskatterna. Den svenska modellen för hantering av skatteintäkter, med en riktad återföring till de bönder som tillämpar växtodlingsplaner, får anses vara mycket ändamålsenlig. Skattebasen måste dock utvidgas så att den stora mängd kväve som hanteras kommersiellt via djurfodret också innefattas.

3. **Alternativa drivmedel, punkt 5 (mp)**

Barbro Feltzing (mp) anför:

Jag anser att bilar som drivs med förnybara energislag kommer att vara en konkurrensfördel. Svenska Kommunikationskommittén och Alternativbränsleutredningen och utländska utredningar ansåg att bensin och diesel stegvis måste bytas mot förnybara bränslen. Det var en stor brist att vätgas inte var med i Alternativbränsleutredningens uppdrag. Jag anser att vätgas som alternativbränsle bör belysas genom en översyn av reglerna för stöd till utveckling av vätgasfordon inom Nutek. Syfte är att klargöra vad det är som hindrar ett framtagande av vätgasfordon. Utredningen bör också överväga ett stimulansbidrag eller skatteregler som gynnar vätgas som drivmedel.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:Fi308 av Per Landgren m.fl. (kd):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärdsplan för konkurrensneutralitet för åkerinäringen.

2003/04:Sk201 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av skatten på öl.

2003/04:Sk204 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om villkoren för skogs- och jordbruket.

2003/04:Sk206 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatten på naturgrus.

2003/04:Sk208 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en sänkning av skatten på bensin.

2003/04:Sk210 av Tobias Billström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att harmonisera skattesatserna för alkoholinköp i Sverige med övriga Europa, främst Danmark.

2003/04:Sk215 av Carl-Axel Johansson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om energibeskattnings inom hotell- och restaurangnäringen.

2003/04:Sk228 av Nils Fredrik Aurelius och Anna Lindgren (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att kraftigt sänka skatten för öl med en alkoholhalt överstigande 2,8 % så att bättre konkurrensvillkor för den svenska bryggeriindustrin uppnås.

2003/04:Sk232 av Kenneth Johansson och Eskil Erlandsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om differentierad fordonsskatt.

2003/04:Sk236 av Stefan Hagfeldt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av bensinskatten.

2003/04:Sk250 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att satsa på alternativa drivmedel.

2003/04:Sk261 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta en alkoholskadefond.

2003/04:Sk296 av Hillevi Larsson och Christina Axelsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör driva frågan om minimiskatt på alkohol och tobak i EU.

2003/04:Sk304 av Bengt-Anders Johansson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att möjliggöra taxefreeköp på ankomstplatsen i stället för på utreseplatsen.

2003/04:Sk306 av Lars Gustafsson (kd):

2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om sänkning av dieselbeskattningen för jord- och skogsbruket.

2003/04:Sk308 av Kenneth Lantz (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över skattekonsekvenserna för svensk åkerinäring och för jordbrukarna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att skyndsamt se över rutiner för och tillgänglighet på mätare för vägtullar i Europa.

2003/04:Sk313 av Kenneth Lantz (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att råda bot på rådande öl- och vintransport över Öresund.

2003/04:Sk319 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda frågan om en differentierad drivmedelsskatt.

2003/04:Sk323 av Birgitta Carlsson och Jörgen Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vägavgifter för utländska lastbilar.

2003/04:Sk324 av Birgitta Carlsson och Kenneth Johansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fordonsskattebefrielse för el- och hybridbilar.

2003/04:Sk334 av Erling Wälivaara och Gunilla Tjernberg (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda frågan om en differentierad drivmedelsskatt.

2003/04:Sk337 av Agneta Ringman och Göte Wahlström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatt på gjuterisand.

2003/04:Sk341 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen begär att regeringen skyndsamt återkommer med konkreta förslag som förbättrar villkoren för tjänstenäringarna i Sverige i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk342 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening behovet av att öka den tillåtna införselkvoten av sprit, vin och öl från icke-EU-land i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk344 av Anna Ibrisagic (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av bensinskatt och fordonsskatt på dieselbilar.

2003/04:Sk345 av Anna Ibrisagic (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av elskatt för industrin.

2003/04:Sk348 av Per Bill (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka den svenska alkoholskatten till dansk eller finsk nivå.

2003/04:Sk349 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige tillsammans med övriga nordiska länder som är medlemmar i EU bör verka för att de nationella alkoholskatterna inte urholkas och att EU:s alkoholpolitik får en restriktiv, solidarisk och folkhälsopolitisk linje.

2003/04:Sk350 av Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkt skatt på handelsödsel.

2003/04:Sk354 av Claes Roxbergh m.fl. (mp):

Riksdagen begär att regeringen utreder och återkommer till riksdagen med förslag på forskningsavgift på naturgrus.

2003/04:Sk357 av Raimo Pärssinen (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att verka för en minimiskatt på alkohol inom alla EU:s medlemsländer.

2003/04:Sk369 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge svenskt lantbruk konkurrensneutralitet vad gäller dieselskatten.

2003/04:Sk371 av Kenneth Lantz och Ragnwi Marcelind (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fastställa minimiskatten på lågpriscigarett till 100 procent.

2003/04:Sk374 av Runar Patriksson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att avskaffa straffbeskattningen på diesel för personbilar.
2. Riksdagen begär att regeringen låter utreda eventuella skillnader i miljöpåverkan mellan dieseldrivna personbilar och bensindrivna personbilar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att omgående harmonisera skattesystemen mellan dieselskatten och bensinskatten så att lika miljöpåverkan får samma skatt.

2003/04:Sk375 av Runar Patriksson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av fördelningen av skatt på totospel mellan staten och berörda travorganisationer.

2003/04:Sk381 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda förutsättningarna för en sänkning av bensinskatterna.

2003/04:Sk385 av Chatrine Pålsson och Mikael Oscarsson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att straffbeskattningen av el producerad i kärnkraftverk måste avvecklas.

2003/04:Sk390 av Claes Västerteg och Agne Hansson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konkurrensneutrala vägavgifter.

2003/04:Sk392 av Birgitta Carlsson och Holger Gustafsson (c, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka dieselskatten med 2,50 kr per liter för jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner.

2003/04:Sk393 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att sänka dieselskatten för att säkerställa svenskt jordbruks konkurrenskraft.

2003/04:Sk399 av Åsa Domeij (mp):

Riksdagen begär att regeringen utreder behovet och utformningen av en kväveskatt på inköpt kväve i foder i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk401 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en harmonisering av skattebelastningen för medlemsländernas växthus- och trädgårdsnäringar.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till lagändring som innebär att en preliminär skattenedsättning görs direkt på fakturan vid bränsleleveranser till växthusföretag för all bränsleanvändning som är berättigad till skattenedsättning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undantag från EU:s energibeskattningsdirektiv för växthusnäringens elanvändning.

2003/04:Sk402 av Christer Winbäck (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fordonsbeskattning ersätts med en avgift på drivmedel.

2003/04:Sk417 av Claes-Göran Brandin m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om långsiktigt stabila villkor för kraftvärme.

2003/04:Sk428 av Carin Lundberg och Britta Rådström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om subventioner till miljövänliga bränslen.

2003/04:Sk434 av Michael Hagberg och Christin Nilsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av villkoren för trav- och galoppporten.

2003/04:Sk456 av Åsa Domeij m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning av hur en gränjusterad koldioxidskatt skulle kunna utformas för att vara förenlig med EU:s och WTO:s regler.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om en koldioxidskatt på el med möjlighet till återföring.

2003/04:U254 av Rosita Runegrund m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör agera för en fördjupad fortsatt diskussion mellan EU-kommissionen och International Civil Aviation Organization (ICAO) om införandet av koldioxidavgifter på flygbränsle.

2003/04:So345 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om alkoholbeskattning och ändrade införselregler i EU.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alkohol skall beskattas på ett enhetligt sätt.

2003/04:So411 av Kerstin-Maria Stalin m.fl. (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alkoholskatten inte skall sänkas.

2003/04:So422 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkning av alkoholbeskattningen.

2003/04:So576 av Anders Bengtsson m.fl. (s):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av en diskussion om alkoholbeskattningen i vårt land inom ramen för EU-samarbetet.

2003/04:So577 av Ulrik Lindgren m.fl. (kd):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sänkta införselkvoter.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om höjda skatter på alkohol inom EU.

2003/04:So645 av Agneta Lundberg m.fl. (s, fp, kd, v, c, mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om höjda minimiskatter på alkohol.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om sänkta införselkvoter.

2003/04:Kr360 av Sven Bergström och Eskil Erlandsson (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sänka totalisatorskatten.

2003/04:T467 av Karin Svensson Smith m.fl. (v):

2. Riksdagen begär att regeringen utreder möjligheten att ta ut skatt på fritidsbåtar.

2003/04:T472 av Hans Backman (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att systemet för bensinbeskattning måste ändras så att höjningar av världsmarknadspriset inte automatiskt slår igenom i form av högre bensinskatt.

2003/04:T560 av Johnny Gylling m.fl. (kd):

5. Riksdagen begär att regeringen utreder förutsättningarna för en omvandling av delar av skatten på drivmedel till väghållningsavgift.

2003/04:T563 av Lars Gustafsson m.fl. (kd):

6. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till ny beskattningsmodell för personbilar och drivmedel i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:T564 av Maud Olofsson m.fl. (c):

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av skattereglerna i syfte att gynna fordon med låg bränsleförbrukning och låg miljöbelastning samt miljöanpassade drivmedel.

2003/04:MJ266 av Birgitta Sellén och Viviann Gerdin (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över möjligheten att sänka totalisatorskatten.

2003/04:MJ285 av Birgitta Sellén och Håkan Larsson (båda c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en höjning av skatten på eldningsolja och el slår extra hårt mot norra Sverige, som har ett strängare klimat och längre vinter, och att jordbrukets särskatter därför bör avvisas.

2003/04:MJ333 av Holger Gustafsson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skapa tillväxt på svensk landsbygd genom att undanröja de konkurrensackdelar som svenskt lantbruk nu bromsas av.

2003/04:MJ399 av Alf Svensson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inom EU harmonisera avgifter och skatter för jordbruket.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skatten på bekämpningsmedel.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återföra skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel till jordbruksnäringen.

2003/04:MJ401 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en höjning och breddning av koldioxidskatten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten av att ersätta undantag från och nedsättningar av koldioxidskatten med att sådana villkoras med långsiktiga avtal om ekonomiskt rimliga åtgärder för att minska utsläppen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om industrins undantag från koldioxidskatten.
16. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning om att inkludera dikväveoxid, lustgas, i nox-avgiftssystemet.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om föreskrifter för gödselhantering.

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att torv skattemässigt skall behandlas som ett fossilt bränsle, då det i rapporteringen till klimatkonventionen räknas så.

2003/04:MJ406 av Birgitta Carlsson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lika konkurrensvillkor för jord- och skogsbruket.

2003/04:MJ407 av Sven Gunnar Persson (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en skattepolitik som gör fordon drivna med alternativbränslen attraktiva för konsumenterna.

2003/04:MJ413 av Barbro Feltzing (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en utredning om stimulansbidrag eller skatteregler kommer till stånd, som gynnar framtagning av alternativa drivmedel, såsom vätgas.

2003/04:MJ431 av Anita Brodén m.fl. (fp):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att beskatta kväveläckage enligt ett växtnäringssystem.

2003/04:MJ472 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en europeisk koldioxidavgift.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en differentierad skatt på förbränning av avfall.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om differentierad skatt på deponering av avfall.

2003/04:MJ473 av Jan Andersson m.fl. (c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge svenskt lantbruk lika konkurrensvillkor som övriga EU-länder genom att ”ryggsäcken” lyfts av.

2003/04:MJ474 av Maud Olofsson m.fl. (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en grön skatteväxling måste utformas så att handel med utsläppsrättigheter underlättas.

2003/04:MJ476 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om svikna löften.

2003/04:N224 av Sven Brus och Yvonne Andersson (båda kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stabila och långsiktiga skattevillkor för naturgasen.

2003/04:N263 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om långsiktiga villkor för kraftvärme.

2003/04:N287 av Axel Darvik och Nyamko Sabuni (båda fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla effektskatten på kärnkraft.

2003/04:N290 av Lars Lindblad m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om effektskatten på kärnkraft.

2003/04:N328 av Maud Olofsson m.fl. (c):

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett samlat program för produktion av alternativa drivmedel från både spannmål och skogsråvara.

2003/04:N342 av Mikael Odenberg m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en reformerad energibeskattnings.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om principerna för energibeskattnings.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om harmonisering av energiskatter och miljöavgifter i Norden.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den särskilda effektskatten på kärnkraftsel.

2003/04:N343 av Yvonne Andersson och Anna Lindgren (kd, m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av effektskatten på kärnkraft.

2003/04:N344 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen vad i motionen anförs om sänkta produktionsmedelsskatter.

2003/04:N345 av Lars Lindén m.fl. (kd):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om differentierad drivmedelsskatt.

2003/04:N413 av Maria Larsson m.fl. (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om effektskatten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förhandlingar bör upptas med Danmark och andra exportländer så att kolkraftsproducerad el vid import till Sverige kan beläggas med miljöavgift.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utredningen om energiskatter bör arbeta med inriktning på ett uthålligt skattesystem där goda miljöegenskaper, hög energieffektivitet och hög elproduktion premieras.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att EU skall kunna fatta beslut om miljöavgifter med kvalificerad majoritet.
16. Riksdagen avslår regeringens förslag att avskaffa det fria valet av turordningen mellan fördelningen av bränslen vid beräkning av skattemedsättning.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om miniminivåer för koldioxidavgifter i EU.

2003/04:N415 av Ingegerd Saarinen (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att effektskatten i framtiden bör höjas successivt.